

صبح جمعه

۹۷/۱۰/۲۱

آزمون ۲۱ دی ماه ۹۷

آزمون عمومی گروه آزمایشی دوازدهم انسانی

نام درس	معمولاً دانش آموزان در هر رده ترازوی به چند سؤال از هر ۱۰ سؤال پاسخ می‌دهند.				این قسمت را قبل از شروع آزمون پر کنید شما به چند سؤال از هر ۱۰ سؤال پاسخ خواهید داد؟
	۴۷۵۰	۵۵۰۰	۶۲۵۰	۷۰۰۰	
فارسی	۲	۳	۵	۶	
دین و زندگی	۳	۵	۷	۸	
زبان انگلیسی	۲	۳	۵	۶	

نام و نام خانوادگی:	شماره داوطلبی:
تعداد سؤال: ۷۰	مدت پاسخ گویی: ۷۰ دقیقه

عنوان مواد امتحانی گروه آزمایشی علوم انسانی، تعداد، شماره ی سؤال ها و مدت پاسخ گویی

ردیف	مواد امتحانی	تعداد سؤال	از شماره	تا شماره	مدت پاسخ گویی (به دقیقه)
۱	فارسی	۲۵	۱	۲۵	۲۵
۲	دین و زندگی	۲۰	۲۶	۴۵	۲۰
۳	زبان انگلیسی	۲۵	۴۶	۷۰	۲۵

۲۵ دقیقه

میانگین کل نوبت اول
درس ۱ تا پایان درس ۹
صفحه‌های ۱۰ تا ۸۱

فارسی ۳

۱- معنای صحیح واژگان «تعبیر، قاش، بزم، شرزه» به ترتیب در کدام گزینه آمده است؟

- (۱) بازگویی، کوهه زین، ضیافت، خشمگین
(۲) شرح دادن، قاج، شادی، خطرناک
(۳) بیان کردن، لباس رزم، محفل، خطرناک
(۴) معین کردن، زین، سور، بدسرشت

۲- معنای واژگان کدام گزینه تماماً درست است؟

- (۱) (تداعی: به خاطر سپردن)، (سودا: اشتیاق)، (روی: چاره)
(۲) (یغما: تاراج)، (آوند: سریر)، (مغ: موبد زرتشتی)
(۳) (حریف: همراه)، (قسیم: صاحب جمال)، (خمار: می فروش)
(۴) (سامان: امکان)، (انگاره: نقشه)، (انابت: برآورده شده)

۳- در کدام گزینه «همت» به همان معنایی به کار رفته است که در بیت زیر آمده است؟

«همت اگر سلسله جنبان شود / مور تواند که سلیمان شود»

- (۱) به همت برآر از ستیزنده شور
(۲) روی خوب است و کمال هنر و دامن پاک
(۳) برسان بندگی دختر رز، گو به درآی
(۴) بهر آسایش سخن کوتاه کن
که بازوی همت به از دست زور
لاجرم همت پاکان دو عالم با اوست
که دم همت ما کرد ز بند آزادت
در عوضمان همتی همراه کن

۴- در گروه کلمه‌های زیر چند غلط املائی وجود دارد؟

«تحریر و سرگشتگی، سوء هاضمه امپراتوری‌ها، نمط عشق، متاع و فرمانروا، طلیسان مدیترانه، خوان نعمت بی‌دریغ، فراغت و آسایش، طایر قدس، ثمرت تجربت بط»

- (۱) یک (۲) دو (۳) سه (۴) چهار

۵- کدام گزینه غلط املائی دارد؟

- (۱) صواب محض بود رزق خامشان صواب
(۲) ز باد صولت او خاک خواهد استعفا
(۳) خنده چون مینایی می کم کن، که چون خالی شدی
(۴) تا ز خود فارغ نیایم با دگر کس چون رسم
که گفت‌وگو ز خطا و صواب خالی نیست
ز تف هیبت او آب گیرد استسقا
می‌گذارد چرخ بر طاق فراموشی تو را
ور بگویم فارغم از خود بود سودا و زن

۶- جاهای خالی متن به ترتیب، با کلمات کدام گزینه کامل می‌شود؟

«از عادات پادشاه، آن چه نكوهیده‌تر است، سفلگی است که سفله به حق ... هیچ نیکوکاری نرسد و پادشاه نشاید که ... فرمان دهد که امضای فرمان او به نازله ... ماند که از آسمان به زمین آید و چنان چه پیش آید که از بهر ... کلی مالی بسیار انفاق باید کرد، دست منع پیش خاطر خویش نیاورد.»

- (۱) گزاری، بی‌تأمل، غذا، سلاح
(۲) گذاری، بی‌تعمّل، غزا، سلاح
(۳) گذاری، بی‌تعمّل، قضا، صلاح
(۴) گزاری، بی‌تأمل، قضا، صلاح

۷- در کدام گزینه حذف فعل به قرینه «معنوی» وجود دارد؟

- (۱) چنین نقل دارم ز مردان راه
(۲) که پیری به درپوزه (=گدایی) شد بامداد
(۳) یکی گفتش این خانه خلق نیست
(۴) بگفتا خموش، این چه لفظ خطاست
فقیران منعم، گدایان شاه
در مسجدی دیدم و آواز داد
که چیزی دهندت، به شوخی مایست
خداوند خانه خداوند ماست

برای تسلط بر سؤالات آرایه‌های ادبی و آشنایی با سبک سؤالات کنکور، توصیه می‌شود سؤالات آرایه کنکور سال‌های گذشته را مطالعه کنید.

۸- نقش ضمائر مشخص شده در بیت «عنان مپیچ که گر می‌زنی به شمشیرم / سپر کنم سر و دستت ندارم از فتراک»، به ترتیب در کدام گزینه درست آمده است؟

- (۱) مضاف‌الیه، مضاف‌الیه (۲) مفعول، مضاف‌الیه (۳) مضاف‌الیه، مفعول (۴) متمم، مفعول

۹- تعداد ترکیب‌های «اضافی» در کدام بیت بیشتر است؟

- (۱) تا دلم در گره زلف دل‌آرام افتاد
 (۲) ای عکس خیالت آفتاب چشمم
 (۳) طبعم از لعل تو آموخت درآفشانی‌ها
 (۴) سلسله موی دوست حلقه دام بلاست
- بر سر آتش و آب است ز بی‌آرامی
 زین بیش مبر چو آب خواب چشمم
 ای زُخت چشمه خورشید درخشانی‌ها
 هر که در این حلقه نیست فارغ از این ماجراست

۱۰- در منظومه زیر چند «وابسته وابسته» وجود دارد؟

«من صدای قدم خواهش را می‌شنوم / تپش قلب شب آدینه / جریان گل میخک در فکر / شبهه پاک حقیقت از دور / و صدای متلاشی شدن شیشه شادی در شب / پاره پاره شدن کاغذ زیبایی»

- (۱) هفت (۲) هشت (۳) نه (۴) ده

۱۱- نقش دستوری واژه‌های مشخص شده در همه گزینه‌ها تماماً درست است، به جز بیت گزینه ... .

- (۱) گر آن خورشیدرو را هم سفر با خویشتن بینم
 (۲) مطیع امر توام گر دلم بخواهی سوخت
 (۳) غم عشق آمد و غم‌های دگر پاک ببرد
 (۴) شاخکی تازه برآورد صبا بر لب جوی
- ز زلف شام غربت چهره صبح وطن بینم (مسند - مفعول)
 اسپر حکم توام گر تنم بخواهی خست (مفعول - مسند)
 سوزنی باید کز پای برآرد خاری (صفت - قید)
 چشم برهم نزدی سرو سهی بالا شد (مضاف‌الیه - نهاد)

۱۲- ترتیب ابیات زیر از لحاظ داشتن آرایه‌های «اسلوب معادله، حسن تعلیل، تناقض، جناس» کدام است؟

- الف) دست ار دهد به پای گل و لاله مست باش
 ب) تمام روز از آن هم‌چو شمع، خاموشیم
 ج) دل گمان دارد که پوشیده است راز عشق را
 د) گر دیگران به عیش و طرب خرم‌اند و شاد
- (۱) ج - الف - ب - د
 (۲) ج - ب - د - الف
 (۳) الف - ج - ب - د
 (۴) الف - د - ب - ج
- جامی بنوش و بی‌خبر از هر چه هست باش
 که خرج آه سحر می‌شود نفس ما را
 شمع را فانوس پندارد که پنهان کرده است
 ما را غم نگار بود مایه سرور

۱۳- در کدام بیت، هر دو آرایه تشبیه و ایهام وجود دارد؟

- (۱) او را به رنگ و بوی نگویم نظیر نیست
 (۲) عاشق مفلس اگر قلب دلش کرد نثار
 (۳) دلم از مهر تو در تاب شد ای ماه ولی
 (۴) پای‌بند قفسم باز و پر بازم نیست
- گلبن نظیر اوست ولی دلپذیر نیست
 مکنش عیب که بر نقد روان قادر نیست
 چه کنم شیوه آینه غمازم نیست
 سرگل دارم و پروانه پروازم نیست

۱۴- آرایه‌های مقابل کدام بیت تماماً درست است؟

- (۱) مشو غمگین در می‌خانه را گر محتسب گل زد
 (۲) بند خود از تپیدن چون مرغ، سخت سازد
 (۳) دور از تو من سوخته، تب داشتم ای گل
 (۴) صبح هر روز از شفق صد کاسه خون سر می‌کشد
- که جوش گل شراب لعل فام آورد مستان را (کنایه، جناس تام)
 در انتظام دنیا هر کس شتاب دارد (اسلوب معادله، تشبیه)
 وز شور تو در سینه شرار دگری بود (مجاز، ایهام)
 تا در آغوش آورد خورشید عالم تاب را (حسن تعلیل، تضاد)

۱۵- در کدام گروه انتساب آثار پدیدآورندگان آن، همگی درست است؟

(۱) قصه شیرین فرهاد: عیسی سلمانی لطف آبادی، (فیه مافیہ: مولوی)

(۲) فی حقیقة العشق: عبدالرحمان جامی، (تذکره الاولیا: عطار نیشابوری)

(۳) بخارای من ایل من: محمد بهمن بیگی، (تمهیدات: عین القضاة همدانی)

(۴) (کویر: علی شریعتی)، (مثل درخت در شب باران: هوشنگ ابتهاج)

۱۶- مفهوم عبارت «چون من در آن حضرت رسم و تاب آفتاب آن جمال بر من زند، مرا از خود یاد نیاید، از تو چون یاد کنم؟» در کدام گزینه

دیده می شود؟

(۱) هرچند حسن را خطر از چشم پاک نیست / پنهان ز آب و آینه کن آن جمال را

(۲) یک چشم زدن غافل ازان جان جهان نیست / هرچند دل از خویش خبر هیچ ندارد

(۳) در کوی تو گم شد پی عشاق به یکبار / آن جا که تویی از دو جهان نام و نشان نیست

(۴) تو را که در نظر آمد جمال طلعت خویش / حقیقت است که دیگر نظر به ما نکنی

۱۷- بیت ذکرشده در کدام گزینه را می توان با بیت زیر هم مفهوم دانست؟

«گر آتش دل نهفته داری / سوزد جانت، به جانت سوگند»

(۱) عنان به خامه آتش زبان مده «صائب» / که دود از دل اهل سخن برآوردی

(۲) هرکه در آتش عشقش نبود طاقت سوز / گو به نزدیک مرو کافت پروانه پر است

(۳) برآرد آتش غم دودم از دل ار نکند / ترشح آب سخن از انای اندیشه

(۴) هرکه در آتش نرفت بی خبر از سوز ماست / سوخته داند که چیست پختن سودای خام

۱۸- کدام گزینه با بیت زیر قرابت ندارد؟

«نتوان وصف تو گفتن که تو در فهم نگنجی / نتوان شبه تو گفتن که تو در وهم نیایی»

(۱) منم حیران و سرگردان ذات / فرومانده به دریای صفات

(۲) نیابد بدو نیز، اندیشه راه / که او برتر از نام و از جایگاه

(۳) هرچه مفهوم عقل و ادراک است / ساحت قدس او از آن پاک است

(۴) ای عقل مرا کفایت از تو / جستن ز من و هدایت از تو

۱۹- مفهوم مقابل شعر «ریشه های ما به آب / شاخه های ما به آفتاب می رسد / ما دوباره سبز می شویم.» در کدام گزینه دیده می شود؟

(۱) غم مخور کان یوسف گم گشته باز / اینک اینک سوی کنعان می رسد

(۲) از روز وصل در شب هجر اوفتاده ایم / آه! آن زمان کجا شد و باز این چه حال بود

(۳) گر نخل وفا بر ندهد، چشم تری هست / تا ریشه در آب است، امید ثمری هست

(۴) سبز کردی شاخ زرد و تازه کردی باغ خشک / سخت کردی بند سست و پخته کردی کار خام

۲۰- ابیات کدام گزینه با هم تناسب معنایی دارند؟

(۱) تو بمان ای آن که چون تو پاک نیست که جانش بر اوج است و جسمش به خاک بازجوید روزگار وصل خویش ما ز بی جاییم و بی جا می‌رویم لیک چشم و گوش را آن نور نیست بی‌گفت و ناله عالم اسرار ما تویی پس سخن کوتاه باید والسلام کاین پخته بین که در سر سودای خام شد	(۱) روزها گر رفت گو رو پاک نیست عجب نیست این فرع از آن اصل پاک (۲) هر کسی کاو دور ماند از اصل خویش ما از آن جا و از این جا نیستیم (۳) سرّ من از ناله من دور نیست از گفت توبه کردم ای شه، گواه باش (۴) درنیابد حال پخته هیچ خام افسوس خلق می‌شوم در قفای خویش

۲۱- مفهوم کدام بیت، با سایر ابیات متفاوت است؟

(۱) مدم افسون که برون ناید از این شیشه پری که مرا بی می و معشوق به سر می‌نرود آتش عشق به جان افتد و بیرون نرود هرگز از یاد من آن سرو خرامان نرود	(۱) مهر ترکان نرود از دل «یغما» ناصح (۲) در من این عیب قدیم است و به در می‌نرود (۳) تو مینداز که مهر از دل محزون نرود (۴) هرگز نقش تو از لوح دل و جان نرود

۲۲- مفهوم کدام گزینه متفاوت است؟

تردامنی که جانش در آستین نباشد با یار مهربانت باید که کین نباشد به قول مفتی عشقش درست نیست نماز چون شمع همان دم به دمی جان بسپارم	(۱) عشقش حرام بادا بر یار سرو بالا (۲) گر هر که در جهان را شاید که خون بریزی (۳) طهارت ارنه به خون جگر کند عاشق (۴) پروانسه او گر رسدم در طلب جان

۲۳- کدام گزینه با بیت «یار در خوبی قیامت می‌کند / حسن بر خوبان غرامت می‌کند» قرابت دارد؟

کمینگاه تغافل شد اگر ابرو خمید اینجا آدم چقدر ناز کند، رو، جل خر پوش غیرت گل رشک سرو، در شرف و در صفا جیب نسیم سحر، دامن باد صبا	(۱) نیاز سرکشان حسن آشوبی دگر دارد (۲) ای خواجه غرامت مکش از اطللس و دیبا (۳) سرو ز قدش خجل گل ز رخس منفعل (۴) هر طرف از بوی اوست مشک‌فشان روز و شب

۲۴- همه ابیات به استثنای بیت گزینه ... با عبارت زیر تناسب دارد.

«آن باغ پر از گل‌های رنگین و معطر شعر و خیال و الهام و احساس در سموم سرد این عقل بی‌درد و بی‌دل پژمرد.» (۱) می‌شود نزدیک منزل کاروان از هم جدا وقت آن سرگشته خوش کز راهبر باشد جدا شد ریشه‌ریشه دامنم از خار استدلال‌ها شور سیلاب است در ویرانه‌ام مهتاب را	(۱) تا تو را از دور دیدم، رفت عقل و هوش من (۲) از دلیل عقل بر من کوه و صحرا تنگ شد (۳) با عقل گشتم همسفر یک کوچه راه از بی‌کسی (۴) می‌کند هر لحظه ویران‌تر مرا تعمیر عقل

۲۵- مفهوم کدام گزینه با بیت «من که هر آن چه داشتم، اول ره گذاشتم / حال برای چون تویی اگر که لایقم بگو» تناسب دارد؟

رفتم و سرمست شدم، وز طرب آکنده شدم در هوس بال و پرش بی‌پر و پرکنده شدم گفتم آری نکنم ساکن و باشنده شدم چون که زدی بر سر من، پست و گدازنده شدم	(۱) گفت که سرمست نه‌ای، رو که از این دست نه‌ای (۲) گفت که با بال و پری، من پر و بالت ندهم (۳) گفت مرا عشق کهن، از بر ما نقل مکن (۴) چشمه خورشید تویی، سایه‌گه بید منم

۲۰ دقیقه

دانش آموزان اقلیت‌های مذهبی، شما می‌توانید سؤال‌های معارف مربوط به خود را از مسئولین حوزه دریافت کنید.

دین و زندگی (۳)

مباحث کل نیم‌سال اول

درس ۱ تا پایان درس ۶
صفحه ۲ تا صفحه ۸۱

۲۶- مطابق با آیات شریفه کلام‌الله مجید، کدام دسته از انسان‌ها مشمول «ذَلِكَ هُوَ الْخُسْرَانُ الْمُبِينُ» هستند؟

(۱) «لَا تَتَّخِذُوا عَدُوِّي وَعَدُوَّكُمْ أَوْلِيَاءَ تَلْقَوْنَ إِلَيْهِمْ بِالْمَوَدَّةِ ...»

(۲) «أَرَأَيْتَ مَنِ اتَّخَذَ إِلَهَهُ هَوَاهُ أَفَأَنْتَ تَكُونُ عَلَيْهِ وَكَيْلًا ...»

(۳) «فَإِنْ أَصَابَكَ خَيْرٌ اطمأنَّ بِهِ وَ إِنْ أَصَابَتْكَ فِتْنَةٌ انقَلَبْ عَلَيَّ وَجْهًا ...»

(۴) «قُلْ أَفَاتَخَذْتُم مِّن دُونِهِ أَوْلِيَاءَ لَا يَمْلِكُونَ لِأَنفُسِهِمْ نَفْعًا وَ لَا ضَرًّا ...»

۲۷- هر یک از مصراع‌های بیت «خشک ابری که بود ز آب تهی / ناید از وی صفت آب‌دهی» به ترتیب با کدام یک از عبارات زیر ارتباط دارد؟

(۱) برای وجودبخشیدن به غیر محتاجیم. - ما و همه پدیده‌ها نیازمند به پدیدآورنده‌ای هستیم که سرچشمه هستی باشد.

(۲) وجود ما ذاتاً از خودمان نیست. - ما و همه پدیده‌ها نیازمند به پدیدآورنده‌ای هستیم که سرچشمه هستی باشد.

(۳) برای وجودبخشیدن به غیر محتاجیم. - ناتوانی در هستی‌بخشی برای کسی که خودش ذاتاً موجود نباشد.

(۴) وجود ما ذاتاً از خودمان نیست. - ناتوانی در هستی‌بخشی برای کسی که خودش ذاتاً موجود نباشد.

۲۸- مطابق اندیشه اسلامی، «قرار گرفتن تمایلات درونی در جهت رضای الهی» و «عدم دنباله‌روی همه‌جانبه و همگانی از تمایلات دنیوی» در ارتباط با

کدام یک از ابعاد توحید عملی است و آیه شریفه «يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا لَا تَتَّخِذُوا عَدُوِّي وَعَدُوَّكُمْ أَوْلِيَاءَ ...» بیانگر کدامین مورد می‌باشد؟

(۱) فردی - اجتماعی - نخستین

(۲) اجتماعی - فردی - نخستین

(۳) فردی - اجتماعی - دومین

(۴) اجتماعی - فردی - دومین

۲۹- اگر به دنبال مستندی و حیاتی برای این مفهوم باشیم که: «فرو ریختن دیوار کج یک قضای الهی است، اما این قضا متناسب با ویژگی و تقدیر خاص آن

دیوار، یعنی کجی آن است.» کدام آیه نورانی مدد‌رسان ما خواهد بود؟

(۱) «لَا الشَّمْسُ يَنْبَغِي لَهَا أَنْ تُدْرِكَ الْقَمَرَ ...»

(۲) «إِنَّ اللَّهَ يُمْسِكُ السَّمَاوَاتِ وَ الْأَرْضِ أَنْ تَزُولَا ...»

(۳) «إِنَّا كُلَّ شَيْءٍ خَلَقْنَاهُ بِقَدَرٍ»

(۴) «إِنَّا هَدَيْنَا السَّبِيلَ إِنَّا شَاكِرٌ وَ إِنَّا كَفُورٌ»

۳۰- عامل شکوفایی استعدادها کدام یک از عبارات شریفه زیر می‌باشد و کدام عبارت از آن مستثنی شده است؟

(۱) «ما رأيت شيئاً إلّا و رأيت الله قبله و بعده و معه» - «تفكروا في كل شيء»

(۲) «ما رأيت شيئاً إلّا و رأيت الله قبله و بعده و معه» - «لا تفكروا في ذات الله»

(۳) «افضل العبادة ادمان التفكير في الله و في قدرته» - «تفكروا في كل شيء»

(۴) «افضل العبادة ادمان التفكير في الله و في قدرته» - «لا تفكروا في ذات الله»

۳۱- یگانه پند خداوند به انسان‌ها، که پیامبر (ص) باید به آن‌ها بگوید کدام است و خالص‌سازی عمل برای خدا در ابتدا مستلزم چیست؟

(۱) قیام جمعی و فردی برای خداوند- اصالت دادن به شیوه انجام کار

(۲) قیام جمعی و فردی برای خداوند- تحقق یافتن اخلاص در اندیشه

(۳) کفایت پذیرش عقلی یک سخن درست از هر کسی- تحقق یافتن اخلاص در اندیشه

(۴) کفایت پذیرش عقلی یک سخن درست از هر کسی- اصالت دادن به شیوه انجام کار

۳۲- مطابق با فرمایش امیرمؤمنان علی (ع) امتحان و آزمایش چه کسی بی‌مانند است و کدام عامل می‌تواند موجب غرور یک فرد شود؟

(۱) مهلت‌داده‌شده از سوی خدا- احسان پیاپی خدا

(۲) مهلت داده شده از سوی خدا- پرده‌پوشی خدا

۳۳- آیه شریفه «قد جاءكم بصائر من ربكم فمن ابصر فلنفسه و من عمى فعليها» به کدام یک از نشانه‌های روشن بودن اختیار اشاره دارد؟

(۱) مسئولیت‌پذیری

(۲) احساس رضایت یا پشیمانی

(۳) تفکر و تصمیم

(۴) گرایش به نیکی‌ها و زیبایی‌ها

۳۴- خداوند به کسانی که ایمان آورده و تقوای پیشه هستند، چه وعده‌ای می‌دهد؟

(۱) «لفتحنا عليهم بركات من السماء و الارض»

(۲) «فله عشر امثالها»

(۳) «لنهديهم سبلنا»

(۴) «و ما كان عطاء ربك محظوراً»

۳۵- نهیب هشیارکننده الهی به انسان خفته‌ای که دوراهی بندگی را به غلط می‌پیماید، در کدام عبارت بیان شده است و علت آن چیست؟

(۱) «آلم اعهد اليكم يا بني آدم...» - «انته لكم عدو مبين»

(۲) «آلم اعهد اليكم يا بني آدم...» - «ان لا تعبدوا الشيطان»

(۳) «قل إنما أعظكم بواحدة...» - «إنه لكم عدو مبين»

(۴) «قل إنما أعظكم بواحدة...» - «ان لا تعبدوا الشيطان»

۳۶- انسانی که بتواند با هر چیزی خدا را ببیند، به کدام ویژگی دست یافته است و نتیجه قدم گذاردن و حرکت قوی و مصمم به سوی هدف،

در کدام عبارت تجلی دارد؟

(۱) پاکی و صفای قلب - «لنهديهم سبلنا»

(۲) معرفتی عمیق و والا - «انتم الفقراء الى الله»

(۳) معرفتی عمیق و والا - «لنهديهم سبلنا»

(۴) پاکی و صفای قلب - «انتم الفقراء الى الله»

۳۷- این بیت شیخ محمود شبستری: «دلی کز معرفت نور و صفا دید/ به هر چیزی که دید، اول خدا دید» می‌تواند مفسر کدام آیه شریفه باشد و

بیت دیگر او «مهر رخسار تو می‌تابد ز ذرات جهان / هر دو عالم پر ز نور و دیده نابینا، چه سود» بیانگر غفلت از کدام راه تقویت اخلاص است؟

(۱) «کُلَّ یومٍ هو فی شأنٍ» - افزایش معرفت نسبت به خداوند

(۲) «لله نور السموات و الارض» - افزایش معرفت نسبت به خداوند

(۳) «لله نور السموات و الارض» - تقویت روحیه حق‌پذیری

(۴) «کُلَّ یومٍ هو فی شأنٍ» - تقویت روحیه حق‌پذیری

۳۸- «علت» این‌که رابطه جهان با خدا مانند رابطه مسجد و بتا نیست، کدام است؟

(۱) چون ساختمان در بقا وابسته به بتا نیست.

(۲) چون بتا به ساختمان وجود نداده است.

(۳) چون اگر بتا نباشد، باز ساختمان وجود دارد.

(۴) چون جهان در بقا نیازمند به خداست.

۳۹- هنگام قدم نهادن در وادی اخلاص، کسی که در کشیده شدن بین هوی و هوس و عقل، به طرف عقل برود، به کدام مقصود خواهد رسید؟

(۱) غفلت را کنار زده و از امدادهای الهی بهره‌مند خواهد شد.

(۲) توانایی ولایت معنوی را خواهد داشت.

(۳) محبوب حقیقی را دیدار خواهد کرد.

(۴) به آسانی وارد مسیر بندگی خواهد شد.

۴۰- مفاهیم «تصرت و هدایت الهی»، «بروز صفات درونی» و «استفاده از امکانات خداوند برای پیش‌روی در مسیر» به ترتیب ما را به کدام یک از

سنن الهی رهنمون می‌سازد؟

(۲) املاء - امداد - استدراج

(۱) امداد - ابتلاء - توفیق الهی

(۴) توفیق الهی - ابتلاء - امداد

(۳) استدراج - امداد - املاء

۴۱- عبارات «تردید در امور»، «خجلت و آزر» و «پذیرش آثار و عواقب عمل» به ترتیب ما را متوجه کدام یک از شواهد وجود اختیار می‌کند؟

(۱) تفکر و تصمیم - احساس رضایت یا پشیمانی - مسئولیت‌پذیری

(۲) مسئولیت‌پذیری - احساس رضایت یا پشیمانی - تفکر و تصمیم

(۳) احساس رضایت یا پشیمانی - تفکر و تصمیم - مسئولیت‌پذیری

(۴) مسئولیت‌پذیری - تفکر و تصمیم - احساس رضایت یا پشیمانی

۴۲- آن‌گاه که یکی از صحابی از امیرالمؤمنین علی (ع) پرسید که: «آیا از قضای الهی می‌گریزی؟» و امام در پاسخ فرمودند که: «نه، بلکه از

قضای الهی به قدر الهی پناه می‌برم»، کدام مفهوم استنباط می‌گردد؟

(۱) از مطلق قضا نمی‌توان فرار کرد، اما از یک قضای خاص می‌توان گریخت.

(۲) از یک قضای خاص نمی‌توان گریخت، اما از مطلق قضا می‌توان گریخت.

(۳) نه از یک قضای خاص و نه از مطلق قضا نمی‌توان گریخت.

(۴) از مطلق قضا و قضای خاص می‌توان فرار کرد.

۴۳- تعمق در عبارت قرآنی «وَ هُوَ الْوَاحِدُ الْقَهَّارُ»، کدام معنا را به درستی می‌رساند و حقیقت ناسپاسی در برابر انسان نعمت دهنده، چیست؟

(۱) مقتدر چیره‌ای که از جهت عمق، یگانه و بی‌همتاست. - «لَعَلَّكُمْ تَشْكُرُونَ»

(۲) فراگیرنده نامحدودی که جای خالی برای غیر باقی نگذاشته است. - «لَعَلَّكُمْ تَشْكُرُونَ»

(۳) فراگیرنده نامحدودی که جای خالی برای غیر باقی نگذاشته است. - «لَمْ يَشْكُرِ اللَّهُ»

(۴) مقتدر چیره‌ای که از جهت عمق، یگانه و بی‌همتاست. - «لَمْ يَشْكُرِ اللَّهُ»

۴۴- استناد به درخواست فرزندان یعقوب (ع) از پدرشان برای طلب آموزش کردن برای آن‌ها، مستندی وحیانی بر کدام تفکر غلط جریان تکفیری است و

علت اختصاص نداشتن توانایی شفابخشی و استغفار توسط پیامبر (ص) به زمان حیات ایشان چیست؟

(۱) شفیع قرار دادن معصومین در آخرت شرک و کفر است - استفاده از اسباب و وسائط معنوی و ظاهری

(۲) شفیع قرار دادن معصومین در آخرت شرک و کفر است - زنده بودن روح مطهر رسول خدا (ص) پس از رحلت

(۳) توسل به پیامبران و طلب دعا از آن‌ها خلاف اسلام است - زنده بودن روح مطهر رسول خدا (ص) پس از رحلت

(۴) توسل به پیامبران و طلب دعا از آن‌ها خلاف اسلام است - استفاده از اسباب و وسائط معنوی و ظاهری

۴۵- از دقت نظر فراوان در زندگی انسان عصر حاضر، کدام واقعیت حاصل می‌شود و یکی از پیامدهای طبیعی انسان‌محوری در مالکیت، ولایت و ربوبیت

چیست؟

(۱) با وجود پیشرفت‌های صنعتی، بشر نیز در مسیر پیشرفت می‌باشد و کمتر کسی گرفتار شرک است. اختلاف طبقات فقیر و ثروتمند

(۲) با وجود پیشرفت‌های صنعتی، بشر نیز در مسیر پیشرفت می‌باشد و کمتر کسی گرفتار شرک است. تخریب محیط زیست

(۳) با توجه به فناوری پیشرفته امروزی، بت‌پرستی در جوامع کمتر وجود دارد. اما شرکی پیچیده‌تر به چشم می‌خورد. - اختلاف طبقات فقیر و ثروتمند

(۴) با توجه به فناوری پیشرفته امروزی، بت‌پرستی در جوامع کمتر وجود دارد. اما شرکی پیچیده‌تر به چشم می‌خورد. - تخریب محیط زیست

دانش آموزان گرامی در صورتی که شما زبان غیر انگلیسی (فرانسه یا آلمانی) آزمون می‌دهید، سؤال‌های مربوط به خود را از مسئولین حوزه دریافت کنید.

۲۵ دقیقه

زبان انگلیسی ۳

PART A: Grammar and Vocabulary

Directions: Choose the word or phrase (1), (2), (3), or (4) that best completes each sentence. Then mark the answer on your answer sheet.

مباحث کل نهمسال اول
Sense of Appreciation
Look it Up!

درس ۲۱

صفحه‌های ۱۵ تا ۵۹

46- Do you remember that painfully thin man ... burst into tears for the picture of his late dad ... was shown to him?

- 1) whom / that   2) who / whom   3) who / that   4) which / that

47- An award ... to the police officer who helped the driver trapped in his burning car.

- 1) has given   2) must give   3) will give   4) has been given

48- I think, as he usually talks about his memories of Melbourne, our English teacher's been to Australia several times, ...?

- 1) don't I   2) isn't he   3) aren't I   4) hasn't he

49- Stuck in the middle of so much noise rising from the engine, we had to ... to hear each other clearly.

- 1) reply   2) respect   3) shout   4) point

50- While we were sitting in the living room, our mom came in. She was happy to see us, ... everybody kindly.

- 1) hugging   2) calming   3) running   4) caring

51- The president has stated ... that the Australian economy is dependent on, and helpful to, a healthy environment.

- 1) suddenly   2) lovingly   3) unhappily   4) repeatedly

52- As a faithful single parent, she, always with enough time to ..., was eager to please and be funny to her kids.

- 1) spare   2) burst   3) generate   4) compile

53- The committee has made a number of ... for improving educational standards in schools. They are going to be discussed in the upcoming meeting.

- 1) pronunciations   2) recommendations
3) explanations   4) arrangements

54- We have been informed, in ..., of those behaviors that are considered as inappropriate and of the results that will follow them.

- 1) advance   2) regard   3) vision   4) return

55- So the question is: What are the truly ... things, the basic building blocks from which our world is made?

- 1) intermediate   2) unusual   3) expensive   4) elementary

56- Since you spend a lot on body building, it is important to eat meat or eggs, as they ... protein and vitamins.

- 1) define   2) identify   3) practice   4) contain

57- Left confused and a bit shocked, it took John a couple of days to ... what had happened to him.

- 1) figure out   2) ask for   3) read on   4) jump into

برای پاسخ‌گویی به سؤالات استنباطی در درک مطلب باید به لحن نویسنده، نحوه استدلال او، قیود و بار معنایی اجزای اصلی جملات توجه کنیم. در این سؤالات بازگویی دقیق جملات متن هدف طراح نیست.

PART B: Cloze Test

Directions: Read the following passage and decide which choice (1), (2), (3), or (4) best fits each space. Then mark the correct choice on your answer sheet.

Fitness experts are now telling us that cycling is one of the best forms of exercise. As well as making you stronger and more energetic, cycling also helps to ... (58) ... your breathing. Not only does correct breathing help your lungs develop, but it is also good for your general well-being. But for cycling to have the right ... (59) ... on the body, you should cycle as much as you can, because the more you practice, the better the results will be.

For people who are not accustomed to doing exercise, ... (60) ... It also has other advantages. Because it is an outdoor sport, it allows you to spend time in the open air, and the idea of being able to escape from the noise and traffic of the city is very attractive to many people. In countries like Germany and Holland, where cycling is extremely ... (61) ..., special cycling lanes are often built along the side of the road. This not only gives the cyclist more freedom, but it also prevents accidents, which are often ... (62) ... by impatient drivers who can't wait to overtake a slow cyclist. More and more people are taking up cycling in other countries too, even if there are no special cycle lanes.

- 58- 1) choose   2) combine   3) improve   4) produce
59- 1) type   2) effect   3) achievement   4) sense
60- 1) a great start it is cycling   2) it is a great start that is cycling
                    3) that cycling a great start is   4) cycling is a great start
61- 1) popular   2) various   3) particular   4) actual
62- 1) practiced   2) included   3) continued   4) caused

PART C: Reading Comprehension

Directions: Read the following passages and answer the questions by choosing the best choice (1), (2), (3), or (4). Then mark the correct choice on your answer sheet.

Passage 1

Various other Native American tribes also lived on the Great Plains. The Sioux, a group of seven American Indian tribes, are best known for their eagerness to fight against white settlers taking over their lands in the 1800s. Although they are popularly referred to as Sioux, these Native American tribes did not call themselves Sioux; the name was given to them by an enemy tribe. The seven Sioux tribes called themselves by some variation of the word *Dakota*, which means "allies" in their language. Four tribes of the eastern Sioux community living in Minnesota were known by the name *Dakota*. The Nakota included two tribes that left the eastern woodlands and moved out onto the plains. The Teton Sioux, or Lakota, moved even farther west to the plains of the present-day states of North Dakota, South Dakota, and Wyoming.

63- The paragraph before this passage most probably discusses ... .

- 1) how the Sioux fought the white man   2) one of the tribes of the plains
3) where the Sioux lived   4) native American tribes on the east coast

64- Which of the following presents a likely reaction of the Sioux in the 1800s to the movement of White civilization?

- 1) The Sioux would probably help the whites to settle in the West.
2) The Sioux would probably attack the white settlers.
3) The Sioux would probably invite the whites to reach an agreement.
4) The Sioux would probably join together in hunting parties with the white settlers.

65- It is implied in the passage that the seven Sioux tribes called each other by some form of the word Dakota because they were ... .

- 1) joined together for a cause
- 2) all living in North Dakota
- 3) angry, bold fighters
- 4) enemies

66- It can be inferred from the passage that the present-day states of North and South Dakota ... .

- 1) are east of Minnesota
- 2) are home to the four tribes known by the name Dakota
- 3) received their names from the tribes living there
- 4) are part of the eastern woodlands

Passage 2

Exercise can boost the body, mind, and mood. Here are some of the benefits of outdoor workouts and tips for getting started. There is no discussing the health benefits of physical fitness. Getting regular exercise helps prevent heart disease and other chronic illnesses, improves mood, reduces stress, improves sleep, and more.

In order for adults to achieve those benefits, the U.S. Centers for Disease Control and Prevention recommends at least 150 minutes of balanced-intensity physical activity each week. That time commitment may seem like a tall order in your busy life. But the good news is that you don't have to book sessions in a gym to get in shape. Outdoor exercises are just as effective as indoor ones, can be more fun, and have some other appealing advantages which you can gain them.

Working outside comes with benefits for the body and mind. Outdoor fitness can be a structured exercise program that takes advantage of natural terrain to get you in shape, or it can be as simple as a brisk walk around the block. Outdoor fitness comes in many forms, light gardening or other yard work, for example, is considered balanced physical activity, and a 154-pound man can burn approximately 330 calories in an hour, according to the United States Department of Agriculture (USDA).

67- According to the passage which one is NOT true about doing regular exercise?

- 1) It can help you sleep more efficiently.
- 2) It can be as easy as taking a brisk walk outdoors.
- 3) It can boost the amount of stress in mind .
- 4) It can prevent continuous illnesses.

68- The word "achieve" in the 2nd paragraph is closest in meaning to ... .

- 1) drive
- 2) gain
- 3) prevent
- 4) lower

69- According to the text what makes us hopeful about the time 150 minutes as a balanced amount of exercising every week?

- 1) We can burn approximately 330 calories.
- 2) We don't have to book sessions in a gym.
- 3) We look at it as a tall order in our busy life.
- 4) We don't have to do exercise at all.

70- What does the pronoun them in the last line of the second paragraph refer to?

- 1) outdoor exercises
- 2) sessions
- 3) advantages
- 4) indoor exercises

صبح جمعه

۹۷/۱۰/۲۱

آزمون ۲۱ دی ماه ۹۷

آزمون اختصاصی

گروه آزمایشی دوازدهم انسانی

نام درس	معمولا دانش آموزان در هر رده‌ی تراز به چند سؤال از هر ۱۰ سؤال پاسخ می‌دهند.				این قسمت را قبل از شروع آزمون پر کنید شما به چند سؤال از هر ۱۰ سؤال پاسخ خواهید داد؟
	۷۰۰۰	۶۲۵۰	۵۵۰۰	۴۷۵۰	
ریاضی	۶	۴	۲	۱	
علوم و فنون ادبی	۶	۵	۳	۲	
عربی زبان قرآن	۷	۵	۲	۱	
تاریخ	۷	۵	۳	۲	
جغرافیا	۷	۵	۳	۲	
جامعه‌شناسی	۸	۷	۶	۳	
فلسفه	۶	۴	۳	۱	

نام و نام خانوادگی:	شماره داوطلبی:
تعداد سؤال: ۱۴۰	مدت پاسخ‌گویی: ۱۵۵ دقیقه

عنوان مواد امتحانی گروه آزمایشی علوم انسانی، تعداد و شماره سؤال‌ها و مدت پاسخ‌گویی

ردیف	مواد امتحانی	تعداد سؤال	از شماره	تا شماره	مدت پاسخ‌گویی (به دقیقه)
۱	ریاضی و آمار (۳)	۱۰	۷۱	۸۰	۳۰
	ریاضی و آمار (۳) - آزمون شاهد (گواه)	۱۰	۸۱	۹۰	
۳	علوم و فنون ادبی (۳)	۱۰	۹۱	۱۰۰	۲۵
	علوم و فنون ادبی (۳) - آزمون شاهد (گواه)	۱۰	۱۰۱	۱۱۰	
۵	عربی، زبان قرآن (۳)	۱۰	۱۱۱	۱۲۰	۲۵
	عربی، زبان قرآن (۳) - آزمون شاهد (گواه)	۱۰	۱۲۱	۱۳۰	
۷	تاریخ (۳)	۲۰	۱۳۱	۱۵۰	۳۵
	جغرافیا (۳)	۲۰	۱۵۱	۱۷۰	
۹	جامعه‌شناسی (۳)	۲۰	۱۷۱	۱۹۰	۲۰
۱۰	فلسفه	۱۰	۱۹۱	۲۰۰	۲۰
	فلسفه - آزمون شاهد (گواه)	۱۰	۲۰۱	۲۱۰	

فصل‌های (۲ و ۳)
 صفحه‌های (۳۳ تا ۳۵)

پاسخ‌گویی به سؤال‌های این درس برای همه دانش‌آموزان اجباری است.
 وقت پیشنهادی (مجموع دروس ریاضی): ۳۰ دقیقه

ریاضی و آمار (۳)

۷۱- می‌خواهیم از بین ۱۰ دانش‌آموز کلاس یک نفر نماینده آموزشی و یک نفر دیگر نماینده ورزشی انتخاب کنیم. به چند حالت می‌توان این کار

را انجام داد؟

۲۰ (۴)

۱۹ (۳)

۹۰ (۲)

۱۸۰ (۱)

۷۲- با حروف کلمه «دبستان» به چند طریق می‌توان یک کلمه ۴ حرفی بدون توجه به معنای کلمه نوشت که با حرف «ن» آغاز و با حرف «س»

پایان یابد؟ (تکرار حروف مجاز نیست.)

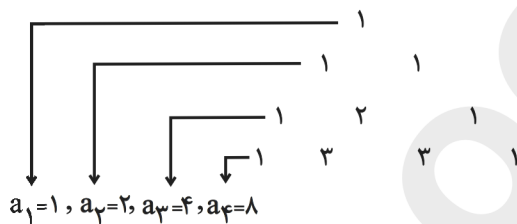
۱۵ (۴)

۱۲ (۳)

۸ (۲)

۱۰ (۱)

۷۳- با توجه به الگوی زیر، مجموع جمله‌های ششم و هفتم کدام است؟

۹۶ (۱)

۶۴ (۲)

۴۸ (۳)

۴۲ (۴)

۷۴- با حروف کلمه «ستایشگر» چند کلمه ۵ حرفی بدون تکرار حروف و بدون توجه به معنای کلمه می‌توان نوشت که حرف «ی» اولین حرف

کلمه باشد و دقیقاً شامل ۳ حرف بی‌نقطه باشد؟

۱۹۲ (۴)

۱۴۶ (۳)

۹۶ (۲)

۴۸ (۱)

۷۵- درون جعبه‌ای ۵۰ سیب قرار دارد که ۴۵ تای آن سالم است. اگر سیبی به تصادف از جعبه برداریم، احتمال آن که سیب ناسالم باشد، چه قدر

است؟

$\frac{1}{5}$ (۴)

$\frac{1}{9}$ (۳)

$\frac{1}{10}$ (۲)

$\frac{8}{9}$ (۱)

۷۶- با ارقام ۰، ۱، ۲، ۳، ۴ با فرض آن که تکرار ارقام مجاز است، چند عدد چهار رقمی زوج بزرگتر از ۳۱۰۰ می‌توان نوشت؟

۱۳۵ (۴)

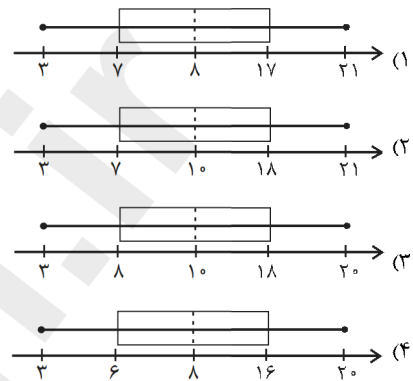
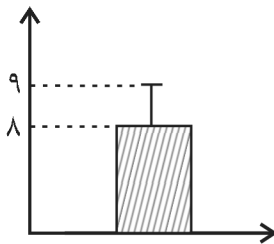
۷۵ (۳)

۹۹ (۲)

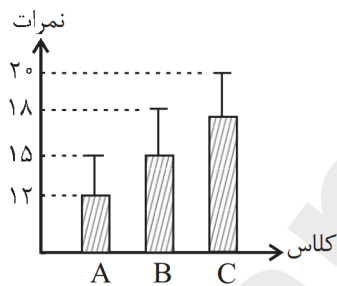
۱۳۴ (۱)

۷۷- می‌خواهیم نمودار زیر را به نمودار جعبه‌ای تبدیل کنیم. کدام گزینه می‌تواند درست باشد؟ ($IQR = 10$ و $R = 16 + \sigma$ ، $\min = 3$ و

میانگین = میانگین) (σ : انحراف معیار، IQR : دامنه میان چارگی، R : دامنه تغییرات)

۷۸- نمودار زیر مربوط به نمرات درس ریاضی سه کلاس A، B و C است. کدام مقایسه برای نسبت انحراف معیار به میانگین سه کلاس صحیح

است؟

(۱) $C > B > A$

(۲) $B > A > C$

(۳) $A > B > C$

(۴) $C > A > B$

۷۹- از جعبه‌ای حاوی ۴ مهره آبی، ۳ مهره قرمز و ۲ مهره زرد، ۴ مهره به تصادف انتخاب می‌کنیم. با کدام احتمال حداقل ۲ مهره انتخاب شده

آبی است؟

(۴) $\frac{10}{21}$

(۳) $\frac{9}{14}$

(۲) $\frac{13}{21}$

(۱) $\frac{31}{42}$

۸۰- دو تاس را به صورت هم‌زمان و سپس یک سکه را پرتاب کرده‌ایم. با کدام احتمال مجموع اعداد برآمده از تاس‌ها حداقل ۹ و سکه رو می‌آید؟

(۴) $\frac{13}{72}$

(۳) $\frac{7}{36}$

(۲) $\frac{5}{36}$

(۱) $\frac{17}{72}$

۸۱- در دنباله اعداد $a_1 = 1$, $a_{n+1} = 2a_n + 1$, جمله دهم کدام است؟

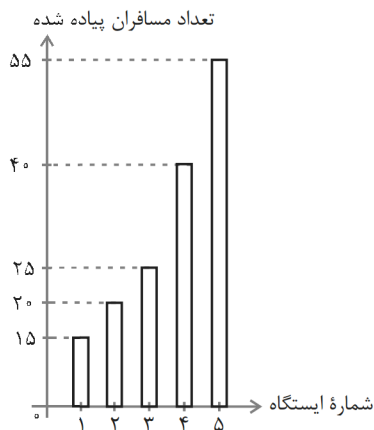
(۴) ۱۰۲۳

(۳) ۱۰۱۵

(۲) ۹۸۷

(۱) ۹۷۹

۸۲- در شکل زیر، نمودار میله‌ای تعداد مسافران پیاده‌شده در هر ایستگاه اتوبوس نشان داده شده است. اگر n , شماره ایستگاه و $f(n)$ تعداد

مسافران پیاده‌شده از ایستگاه n ام باشد، ضابطه تابع کدام می‌تواند باشد؟

$$f(n) = 15n \quad (۱)$$

$$f(n) = \begin{cases} 10n + 5, & 1 \leq n \leq 3 \\ 10n, & 4 \leq n \leq 5 \end{cases} \quad (۲)$$

$$f(n) = \begin{cases} 15n, & 1 \leq n \leq 3 \\ 5n + 20, & 4 \leq n \leq 5 \end{cases} \quad (۳)$$

$$f(n) = \begin{cases} 5n + 10, & 1 \leq n \leq 3 \\ 15n - 20, & 4 \leq n \leq 5 \end{cases} \quad (۴)$$

۸۳- در یک آزمایش تصادفی، پیشامد تصادفی E دارای ۳ عضو و $P(E) = \frac{1}{5}$ است. تعداد عضوهای متمم این پیشامد یعنی $n(E')$ برابر است با:

(۴) ۸

(۳) ۴

(۲) ۱۲

(۱) ۶

۸۴- از میان ۷ کشتی گیر و ۵ وزنه‌بردار، به چند طریق می‌توان ۳ نفر انتخاب کرد که حداقل یک نفر کشتی گیر باشد؟

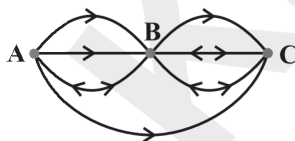
(۴) ۲۰۰

(۳) ۱۸۰

(۲) ۲۲۰

(۱) ۲۱۰

۸۵- می‌خواهیم از شهر A به شهر C سفر کرده و دوباره به شهر A برگردیم. طبق راه‌های یک طرفه و دو طرفه موجود در شکل زیر، پیشامد آن‌که از

راه‌های یک طرفه سفر کنیم و از راه‌های دو طرفه به شهر A برگردیم چند عضو دارد؟

(۱) ۳

(۲) ۵

(۳) ۶

(۴) ۸

۸۶- دو پیشامد A و B ناسازگار هستند و $P(A) = \frac{2}{5}P(B)$ است. اگر $P(A \cup B) = \frac{7}{10}$ باشد، $P(A)$ کدام است؟

- (۱) $\frac{1}{5}$ (۲) $\frac{3}{10}$ (۳) $\frac{4}{5}$ (۴) $\frac{1}{2}$

۸۷- اعداد طبیعی ۱ تا ۳۰ را بر روی کارت‌های یکسان نوشته و به طور تصادفی یک کارت از بین آن‌ها بیرون می‌کشیم. با کدام احتمال عدد

نوشته شده روی کارت مضرب ۳ است؟

- (۱) $\frac{1}{6}$ (۲) $\frac{1}{3}$ (۳) $\frac{1}{4}$ (۴) $\frac{1}{5}$

۸۸- با توجه به جدول آمار دانشجویان یک دانشکده، اگر یک دانشجو به طور تصادفی انتخاب شود، احتمال این که شهرستانی و دختر باشد، چند درصد

است؟

اصلیت \ جنسیت	تهرانی	شهرستانی
دختر	۵۰۰	۳۰۰
پسر	۶۰۰	۶۰۰

- (۱) ۱۵ (۲) ۳۳ (۳) ۷۰ (۴) ۸۵

۸۹- در پرتاب دو تاس، با کدام احتمال اعداد ۵ یا ۶ یا هر دو ظاهر می‌شوند؟

- (۱) $\frac{1}{3}$ (۲) $\frac{4}{9}$ (۳) $\frac{5}{9}$ (۴) $\frac{11}{18}$

۹۰- صفحه دایره‌ای شکل عقربه‌دار، با ۴ رنگ سفید، آبی، قرمز و سیاه به ترتیب از راست به چپ با زاویه‌های 15° ، 9° ، 7° و 5° درست شده

است. با چرخش تصادفی، با کدام احتمال عقربه در ناحیه سفید قرار نمی‌گیرد؟

- (۱) $\frac{5}{12}$ (۲) $\frac{4}{9}$ (۳) $\frac{5}{9}$ (۴) $\frac{7}{12}$

فصل‌های یکم و دوم
صفحه‌های ۰ تا ۶۶

پاسخ‌گویی به سؤال‌های این درس برای همه دانش‌آموزان اجباری است.
وقت پیشنهادی: ۲۵ دقیقه

علوم و فنون ادبی (۳)

۹۱- با توجه به وضعیت عمومی زبان و ادبیات عصر بیداری، کدام گزینه صحیح می‌باشد؟

- (۱) اولین کسی که در ایران به نوشتن نمایشنامه کوتاه فارسی و عوام‌فهم پرداخت، میرزا آقا تبریزی بود.
- (۲) علامه دهخدا، مدیر مسئول روزنامه صور اسرافیل، نوشته‌های طنزآمیز خود را با عنوان چرند و پرند در آن روزنامه منتشر می‌کرد.
- (۳) از مهم‌ترین ترجمه‌ها در عصر بیداری «سرگذشت حاجی بابا اصفهانی» از جیمز موریه است که توسط میرزا یوسف اعتصامی ترجمه شد.
- (۴) ملک‌الشعرای بهار با انتشار دو مجله به نام‌های «دانشکده» و «بهار» در عرصه روزنامه‌نگاری، مسائل سیاسی و اجتماعی را بیان می‌کرد.

۹۲- سبک نثر کدام جمله شبیه به سبک دوره بیداری نیست؟

- (۱) حالا من به تمام برادران مسلمان غیور تریاکی خود اعلام می‌کنم ...
- (۲) در همین حیص و بیص جناب حاجی ملک‌التجار راه آستارا را به روس‌ها واگذار کرد.
- (۳) تصور مرگ از خیال به در کن و وهم را بر طبیعت مستولی مگردان.
- (۴) افسوس که زن‌های ایرانی از نوع انسان مجزاً گشته و جزو بهایم و وحوش هستند.

۹۳- ابیات زیر سروده شاعران سبک هندی و یا دوره بازگشت هستند؛ چند مورد از آن‌ها مطابق با ویژگی‌های سبکی دوره بازگشت می‌باشند؟

- (الف) خسرو ملک‌ستان فتحعلی‌شه که بود / یاورش لطف علی یار خدای متعال
  - (ب) شد گیسوان سلسله‌مویی کمند من / کز حلقه‌اش نجات نباشد اسیر را
  - (ج) دو آفتاب کز آن تازه شد زمین و زمان / یکی به کاخ حمل شد یکی به گاه کیان
  - (د) کشتی تن را شکستم، یللی / از حجاب بحر رستم، یللی
  - (ه) چون خروس بی‌محل بر تیغ می‌مالد گلو / هر که در بزم بزرگان حرف بی‌جا می‌زند
- (۱) چهار (۲) سه (۳) یک (۴) دو

۹۴- ابیات کدام گزینه به ترتیب در وزن «مستفعل مستفعل مستفعل مستف» و «مفتعلن فاعلات مفتعلن فع» سروده شده‌اند؟

- (الف) آن دل که شد او قابل انوار خدا / پر باشد جان او ز اسرار خدا
  - (ب) لب را تو به هر بوسه و هر لوت میالا / تا از لب دلدار شود مست و شکرخا
  - (ج) بهر کنارش همی کنار گشایم / هیچ‌کس آن بحر را ندید کناری
  - (د) نغزی و خوبی و فرش آتش تیز نظرش / پرسش همچون شکرش کرد گرفتار مرا
- (۱) الف - ج (۲) ب - ج (۳) ب - د (۴) الف - د

۹۵- در مصراع دوم همه ابیات زیر به جز بیت گزینه ... تغییر کمیت مصوت کوتاه به بلند صورت گرفته است.

- (۱) مادام مست می‌دارد نسیم جعد گیسویت / خرابیم می‌کند هر دم فریب چشم جادویت
- (۲) پس از چندین شکیبایی شبی یا رب توان دیدن / که شمع دیده افروزیم در محراب ابرویت
- (۳) سواد لوح بینش را عزیز از بهر آن دارم / که جان را نسخه‌ای باشد ز لوح خال هندویت
- (۴) من و باد صبا مسکین دو سرگردان بی‌حاصل / من از افسون چشمت مست و او از بوی گیسویت

۹۶- در کدام بیت اختیارات «حذف همزه» و «تغییر کمیّت مصوّت کوتاه» دیده می‌شود؟

- (۱) ز این دست که دیدار تو دل می‌برد از دست / ترسم نبرم عاقبت از دست تو جان را
- (۲) وان‌گه که به نیرم زنی اوّل خیرم ده / تا پیش‌ترت بوسه دهم دست و کمان را
- (۳) آنک عسل اندوخته دارد مگس نحل / شهید لب شیرین تو زنبورمیان را
- (۴) تا مست نباشی نبری بار غم یار / آری شتر مست کشد بار گران را

۹۷- همهٔ آرایه‌های «تناقض، مراعات نظیر و تضاد» در کدام بیت به کار رفته است؟

- (۱) آفتاب ارچه صورتش پیداست / معنی خویش در نهان به تو داد
- (۲) مرغ مرده است دل که صید تو نیست / به تو زنده است هر که جان به تو داد
- (۳) بخِ یخِ ای دل که دوست در پیروی / این چنین دولت جوان به تو داد
- (۴) آن حیاتی که روح زنده بدوست / از دو لعل شکرشان به تو داد

۹۸- آرایه‌های مذکور در مقابل چند بیت، نادرست ذکر شده است؟

- (الف) گفتار صدق، مایهٔ آزار می‌شود / چون حرف حق بلند شود دار می‌شود (تلمیح)
- (ب) پرده بردار که بیگانه خود این روی نبیند / تو بزرگی و در آینهٔ کوچک نمایی (پارادوکس)
- (پ) قوی حال و قوی یال و قوی بال و قوی بازو / جهانجوی و جهانگیر و جهاندار و جهان داور (لف و نشر)
- (ت) خلق جهان مختلف شدند نگارا / پرده برانداز از آن یقین گمان‌سوز (تضاد)
- (ث) گر کسی وصف او ز من پرسد / بیدل از بی‌نشان چه گوید باز (تضمین)
- (۱) سه (۲) یک (۳) چهار (۴) دو

۹۹- ترتیب ابیات زیر بر اساس دارا بودن آرایه‌های «مراعات نظیر، تلمیح، تضمین و تشبیه» کدام است؟

- (الف) درآ در وادی ایمن زمانی / شنو انی انا الله بی‌گمانی
- (ب) تنم طور تجلی سینه‌ام سینای قدوسی / دل پاکم درخت طور و من موسی عمران‌ش
- (پ) مکش منت ز خضر و آب حیوان / که نامی باقی از حیوان نباشد
- (ت) ز بس که بی‌هشم از وی چو چشم پاک کنم / به‌سوی چشم برم دست و سوی گوش رود
- (۱) ت - ب - الف - پ (۲) پ - ت - ب - الف
- (۳) ت - پ - الف - ب (۴) پ - الف - ب - ت

۱۰۰- آرایه‌های ذکر شده در برابر کدام گزینه نادرست است؟

- (۱) بلبل و گل در نظرها آتش و خاکستر است / گرم شد از بس گلستان زین هوای سینه‌تاب (لف و نشر، مراعات نظیر)
- (۲) نیست از بیچش موی تو مرا روی رهایی / کاین بلایی‌ست که پابند من از روز الست است (تلمیح، تضاد)
- (۳) کلبهٔ احزان شود روزی گلستان غم مخور / بشکفد گل‌های وصل از خار هجران غم مخور (تضمین، تضاد)
- (۴) چون مست را خبر نبود از جفای دهر / بر هوشیار به ز شراب و کباب نیست (تناقض، مراعات نظیر)

۱۰۱- «انجمن ادبی خاقان» به ریاست چه کسی و در کجا تأسیس شد و هدف از تشکیل این انجمن چه بود؟

- ۱) فتحعلی‌شاه قاجار - تهران - رهایی شعر فارسی از انحطاط دوره صفوی و دوره‌های بعد از آن
- ۲) عبدالوهاب نشاط - تهران - ایجاد اسلوب‌های جدید در شعر فارسی
- ۳) فتحعلی‌شاه قاجار - اصفهان - ایجاد اسلوب‌های جدید در شعر فارسی
- ۴) عبدالوهاب نشاط - اصفهان - رهایی شعر فارسی از انحطاط دوره صفوی و دوره‌های بعد از آن

۱۰۲- از میان گزاره‌های زیر چند مورد نادرست است؟

- الف) بیت «آن زمان که بنهادم سر به پای آزادی/ دست خود ز جان شستم از برای آزادی» سرآغاز یکی از سروده‌های فرخی یزدی است.
- ب) ایرج‌میرزا از شعرهای غربی نیز ترجمه‌هایی کرده است و قطعه «قلب مادر» یکی از این شعرهای ماندگار اوست.
- پ) ایرج‌میرزا در به‌کارگیری تعبیرات عامیانه و آفریدن اشعاری ساده و روان مهارت داشت و در طنز، هجو و هزل دستی داشت.
- ت) شعر «ای قلم» از نمونه‌های اشعار انتقادی ملک‌الشعرای بهار است.
- ث) ادیب‌الممالک فراهانی سردبیری روزنامه «مجلس» را بر عهده داشت.
- ج) میرزا محمدصادق امیری در غزل بیشتر از قالب‌های دیگر طبع‌آزمایی کرده است.

سه (۱) چهار (۲) پنج (۳) دو (۴)

۱۰۳- در شعر زیر، کدام ویژگی ادبی عصر بیداری مشهود است؟

- مژده که روی خدا ز پرده برآمد / آیت داور به خلق جلوه‌گر آمد
بی‌خبران را ز فیض کل خبر آمد / مظهر کل در لباس جزء درآمد
- معنی واجب گرفت صورت امکان»

- ۱) پای‌بندی کمتر به آرایه‌های بدیعی و بیانی
- ۲) توجه به قالب‌های نو و متفاوت
- ۳) بی‌دقتی در کاربرد جملات
- ۴) توجه به زبان مردم کوچه و بازار

۱۰۴- وزن کدام بیت «فاعلاتن مفاعلن فعلمن» است؟

- ۱) چشم دل باز کن که جان بینی / آن‌چه نادیدنی است آن بینی
- ۲) دانه پنهان کن به کلی دام شو / غنچه پنهان کن گیاه بام شو
- ۳) ز دست دیده و دل هر دو فریاد / که هرچه دیده بیند دل کند یاد
- ۴) بت خود را بشکن خوار و ذلیل / نامور شو به فتوت چو خلیل

۱۰۵- در همه گزیننه‌ها به‌جز بیت گزیننه ... اختیار زبانی «حذف همزه» به کار رفته است.

- ۱) اگر آن ترک شیرازی به دست آرد دل ما را / به خال هندویش بخشم سمرقند و بخارا را
- ۲) اگر دشنام فرمایی و گر نفرین دعا گویم / جواب تلخ می‌زیبید لب لعل شکرخا را
- ۳) دل می‌رود ز دستم صاحب‌دلان خدا را / دردا که راز پنهان خواهد شد آشکارا
- ۴) سرکش مشو که چون شمع از غیرت بسوزد / دلبر که در کف او موم است سنگ خارا

۱۰۶- در بیت کدام گزینه همهٔ اختیاریهای «حذف همزه، کوتاه تلفظ کردن مصوت بلند و بلند تلفظ کردن مصوت کوتاه» دیده می‌شود؟

- (۱) برگزین از کارها پاکیزگی و خوی نیک / کز همه دنیا گزین خلق دنیا این گزید
- (۲) رضای دوست به دست آر و دیگران بگذار / هزار فتنه چه غم باشد ار برانگیزد
- (۳) کنون به سختی و آسانیش بیاید ساخت / که در طبیعت زنبور نوش باشد و نیش
- (۴) تا شوم فاش به دیوانگی و سرمستی / مست و آشفته برآرید به بازار مرا

۱۰۷- به ترتیب در بیت اول کدام گزینه «پارادوکس» و در بیت دوم «تضاد» به کار رفته است؟

- (۱) زلف آشفتهٔ او موجب جمعیت ماست/ چون چنین است پس آشفته‌ترش باید کرد
سفر دراز نباشد به پای طالب دوست/ که خار دشت محبت گل است و ریحان است
- (۲) ز هر چه هست گزیر است و ناگزیر از دوست/ به قول هر که جهان مهر برمگیر از دوست
به هر طریق که باشد اسیر دشمن را/ توان خرید و نشاید خرید اسیر از دوست
- (۳) آزاد بنده‌ای که بُود در رکاب تو/ خرم ولایتی که تو آن جا سفر کنی
بر راستی بال نظر کرد و چنین گفت/ امروز همه روی جهان زیر پر ماست
- (۴) چو پرسیدی از حال ما نیک و بد/ بگوییم شه را همه حال خود
مثال عشق پیدایی و پنهان/ ندیدم هم چو تو پیدا و پنهان

۱۰۸- آرایه یا آرایه‌های مقابل کدام دو بیت نادرست ذکر شده است؟

- (الف) عیش اگر هم رو دهد، بی‌تلخی اندوه نیست/ هم چو نوروزی که واقع در محرم می‌شود (تلمیح - تشبیه)
- (ب) شعاع آفتابم من، اگر در خانه‌ها گردم/ عقیق و زر و یاقوتم، ولادت ز آب و طین دارم (تشبیه - مراعات‌نظیر)
- (ج) ذرهٔ ناچیز ما بر گردن همت گرفت/ بار سنگین امانت را که گردون برنفتافت (تشخیص - تلمیح)
- (د) خیز تا خاطر بدان ترک سمرقندی دهیم/ کز نسیمش بوی جوی مولیان آید همی (استعاره - تضمین)

- (۱) د - الف (۲) ج - ب (۳) الف - ج (۴) ب - د

۱۰۹- ترتیب توالی ابیات زیر به لحاظ دارا بودن آرایه‌های «تناقض - استعاره - تلمیح - تضاد - لف و نشر» به کدام صورت صحیح است؟

- (الف) مسکین دلم، به کوی تو رفت و مقیم شد/ دیگر از آن مقام به جایی دگر نرفت
- (ب) آتش همگی گل است و ریحان/ آن را که جز از خدا نترسد
- (پ) صد جهان معنی به لفظ ما گم است/ این نهان‌ها آشکاری بیش نیست
- (ت) بیاض غمزهٔ روز و سواد طرهٔ شب/ ز روی و موی نمود آن نگار شیرین لب
- (ث) ناامیدی تو رو کرد به محراب نیاز/ که ز تأثیر دم گرم دعا می‌سوزد

- (۱) الف - پ - ت - ب - ث (۲) پ - ث - ب - الف - ت

- (۳) الف - پ - ث - ت - ب (۴) پ - ث - الف - ب - ت

۱۱۰- در کدام یک از گزینه‌های زیر تمام آرایه‌های «لف و نشر - تشبیه - تضاد» موجود است؟

- (۱) در کنار من ز گرمی بر کناری ای دروغ/ وصل و هجران و غم و شادی به هم باشد مرا
- (۲) زلف را به رخ افشان کرد و صبح ما تاریک/ کفر را تماشا کن کاو حجاب ایمان شد
- (۳) از دشمن و از دوست گریزیم و عجب نیست/ سرگشته نسیم از گل و از خار گریزد
- (۴) منعم مکن از دیدن قد و رخ و چشمش/ من انس به سرو و گل و بادام گرفتم

درس‌های (۳ تا ۳۸)
صفحه‌های (۳۸ تا ۳۸)

پاسخ‌گویی به سؤال‌های این درس برای همه دانش‌آموزان اجباری است.
وقت پیشنهادی: ۲۵ دقیقه

عربی زبان قرآن (۳)

■ عَيْنِ الْأَصْحَحِ وَالْأَدَقِّ فِي الْجَوَابِ لِلتَّرْجَمَةِ: (۱۱۱ - ۱۱۵)

۱۱۱- «إِنَّ الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ إِنَّا لَا نُضِيعُ أَجْرَ مَنْ أَحْسَنَ عَمَلًا»:

- (۱) قطعاً کسانی که ایمان بیاورند و کارهای پسندیده انجام دهند، پاداش آن نیکوکاران ضایع نخواهد شد!
- (۲) مسلماً کسانی که ایمان آوردند و کارهای شایسته انجام دادند، ما اجر کسی را که نیکوکاری کرده است، تباہ نمی‌کنیم!
- (۳) بی‌شک آنان که به خدا ایمان آوردند و کارهای شایسته انجام دادند، ما اجر کسی را که عملش بهتر است، ضایع نمی‌کنیم!
- (۴) همانا آنان که ایمان آوردند و به کارهای شایسته پرداختند، ما اجر کسی را که کار نیکو انجام داده است، تباہ نخواهیم کرد!

۱۱۲- «اللَّهُمَّ إِنَّكَ تَعْلَمُ أَنِّي لَا أَهْتَمُّ بِالنَّسَبِ أَبَدًا وَ لَكِنِّي أَرَى فِرْقَةً يَزْعُمُونَ أَنَّهُمْ خَلَقُوا مِن دَهَبٍ!»: خدایا ...

- (۱) همانا تو می‌دانی که من هرگز به نسب توجه نمی‌کنم، ولی من گروهی را می‌بینم که خیال می‌کنند از طلا خلق شده‌اند!
- (۲) قطعاً من به نسب توجه نمی‌کنم و تو این را می‌دانی، بلکه گروه‌هایی وجود دارند که خیال می‌کنند خلقتشان از طلاست!
- (۳) همانا من به رگ و ریشه افراد توجه نمی‌کنم، ولی تو می‌دانی که گروهی را دیده‌ام که ادعا می‌کنند از طلا آفریده شده‌اند!
- (۴) قطعاً تو می‌دانی من به اصل و نسب اهمیت نمی‌دهم، اما من گروهی را می‌بینم که ادعا می‌کنند از طلا آفریده شده‌اند!

۱۱۳- «لَا شَابٌ يَعْرِفُ قِيَمَةَ الْوَقْتِ كَمَا يَعْرِفُهَا الْكِبَارُ، وَ هَذَا سِرٌّ لَا يُدْرِكُ فِي الشَّبَابِ!»:

- (۱) هیچ‌گاه جوان ارزش وقت را آن‌طور که بزرگترها آن را می‌فهمند، نمی‌شناسد، و این رازی است که جوانان درک نمی‌کنند!
- (۲) هیچ جوانی آن‌طور که بزرگان می‌فهمند، بهای زمان را نمی‌فهمد و این راز در جوانی درک نمی‌شود!
- (۳) هیچ جوانی ارزش وقت را نمی‌فهمد، آن‌طور که بزرگان آن را می‌فهمند، و این رازی است که در جوانی درک نمی‌شود!
- (۴) جوان قدر وقت را نمی‌شناسد، آن‌گونه که بزرگترها آن را می‌شناسند، و این راز را جوانان درک نمی‌کنند!

۱۱۴- عَيْنِ الصَّحِيحِ:

- (۱) اُمِّي! أَتَذَكَّرُ صَوْتِكَ عِنْدَمَا لَا يَذَكِّرُنِي أَحَدٌ وَ أَبْقَى وَحِيدًا! : مادرم! صدایت را به یاد می‌آورم وقتی کسی مرا به یاد نمی‌آورد و تنها می‌شوم!
- (۲) يَدَافِعُ عَنِ الْوَطَنِ الْإِسْلَامِيِّ مَنْ يُرِيدُ الْأَمْنَ وَالسَّلَامَ: کسی که امنیت و صلح می‌خواهد، باید از میهن اسلامی دفاع کند!
- (۳) لَا خَيْرَ فِي مَجَالَسَةِ مَنْ يَذَكِّرُ أَخَاهُ بِمَا يَكْرَهُهُ: در هم‌نشینی با کسی که برادرش را به آنچه دوست ندارد، یاد می‌کند، هیچ خیری نیست!
- (۴) لَيْتَ الْحُرُوبَ تَنْتَهَى وَ نَعِيشُ كَلْنَا فِي سَعَادَةٍ! ای کاش جنگ‌ها را پایان دهند و ما همگی در خوشبختی زندگی کنیم!

۱۱۵- عَيْنِ الْخَطَأِ:

- (۱) تَعَلَّمُوا الْعَرَبِيَّةَ فَإِنَّهَا كَلَامُ تَكَلَّمَ اللَّهُ بِهِ: عربی را بیاموزید، چرا که آن کلامی است که خداوند بدان سخن گفته است،
- (۲) يَا أَيُّهَا النَّاسُ! لَا تَخْتَصِ الْلُغَةَ الْعَرَبِيَّةَ بِقَوْمٍ خَاصٍّ فَقَطْ: ای مردم؛ زبان عربی را تنها به قوم خاصی اختصاص ندهید،
- (۳) إِنَّهَا لُغَةٌ تَتَعَلَّقُ بِكُلِّ مَنْ آمَنَ بِالْإِسْلَامِ: همانا آن زبانی است که به هر کسی که به اسلام ایمان آورده تعلق دارد،
- (۴) وَ هَكَذَا الْإِيرَانِيُّونَ مِنَ الْبِدَايَةِ إِعْتَبَرُوهَا لُغَتَهُمْ! و این‌چنین ایرانی‌ها از ابتدا آن را زبان خودشان به حساب آوردند!

۱۱۶- عین آیه شریفه تختلف عن الباقي في المفهوم:

(۱) ﴿يُرْضَوْنَكُمْ بِأَفْوَاهِهِمْ وَتَأْبَى قُلُوبُهُمْ﴾ (۲) ﴿يَقُولُونَ بِأَفْوَاهِهِمْ مَا لَيْسَ فِي قُلُوبِهِمْ﴾

(۳) ﴿وَ قَدَفَ فِي قُلُوبِهِمُ الرُّعْبَ﴾ (۴) ﴿وَ إِذَا لَقُوا الَّذِينَ آمَنُوا قَالُوا آمَنَّا﴾

۱۱۷- عین الصحیح فی الإعراب و التحلیل المترقی: «قَدْ أفلحَ المؤمنونَ الَّذینَ هُم فی صَلَاتِهِم خاشِعُونَ»

(۱) أفلحَ: فعل ماضٍ - مزيد ثلاثي من باب إفعال - متعدّ - مبني / فعل و مع فاعله الجملة فعلية

(۲) المؤمنونَ: اسم - جمع مذکر سالم - اسم الفاعل (من مصدر إيمان) / فاعل و مرفوع

(۳) صلاة: اسم - مفرد مؤنث - معرب / مضاف إليه و مجرور بالكسرة الظاهرة

(۴) خاشِعُونَ: جمع مذکر سالم - اسم الفاعل - معرب / خبر و مرفوع (علامة: التّون)

۱۱۸- املاً الفراغين: «إنَّ في جامعتنا ..... ننتفع من علمهم كثيراً، فلا ..... لدينا في تعلم الدروس الصعبة!»

(۱) مُدْرَسُونَ - مُشْكَلَةٌ (۲) مُدْرَسُونَ - مُشْكَلَةٌ

(۳) مُدْرَسِينَ - مُشْكَلَةٌ (۴) مُدْرَسِينَ - مُشْكَلَةٌ

۱۱۹- عین الفعل يدلّ علی المضارع الإلتزامی فی الفارسیّة:

(۱) لیت المسلمین متمسکونَ بأحكام القرآن! (۲) من الناس من یفتخرونَ بجهلهم!

(۳) لا طاعة لمخلوقٍ فی معصية الخالق! (۴) «إنا أنزلناه قرآناً عربياً لعلکم تعقلون»

۱۲۰- عین «لا» النافية للجنس:

(۱) «تعرفهم بسیماهم لا یسألون الناس إحفاً» (۲) الناس یحترمونَ من ینكونُ مُجتهداً لا مُتکاسلاً

(۳) إلهی، لا تُعنتنی بطلبٍ ما لم تُقدّر لی فيه رزقاً! (۴) «قالوا سبحانک لا علم لنا إلا ما علمتنا»

■ عَيْنِ الْأَصْحٰ وَ الْأَدَقِّ فِي الْجَوَابِ لِلتَّرْجَمَةِ: (۱۲۱ - ۱۲۳)

۱۲۱- ﴿عِبَادِ الرَّحْمٰنِ الَّذِينَ يَمْشُونَ عَلَى الْأَرْضِ وَ هُمْ خٰشِعُونَ﴾:

- (۱) بندگانِ رحمنِ کسانی هستند که روی زمین راه می‌روند در حالی که فروتن هستند.
- (۲) عبادت‌کنندگانِ رحمنِ آنانی هستند که بر زمین راه می‌روند و فروتن هستند.
- (۳) عبادت‌کنندگانِ خداوندِ کسانی هستند که فروتن بر کرهٔ زمین ره می‌سپارند.
- (۴) بندگانِ خداوندِ رحمانِ آنانی هستند که بر کرهٔ زمین راه می‌سپارند و آنان همان فروتنان هستند.

۱۲۲- ﴿إِنزَعَجَ رَسُولَ اللَّهِ (ص) حِينَ رَأَاهُ لَمْ يُقْبَلْ إِلَّا ابْنَهُ فَفَهَاهُ مِنْ هَذَا الْعَمَلِ!﴾:

- (۱) پیامبر (ص) هنگامی که او را دید در حالی که تنها پسرش را قبول داشت بسیار ناراحت شده و او را از این عمل بازداشت!
- (۲) پیامبر (ص) وقتی او را دید که جز پسرش را نمی‌بوسد ناراحت شد و به او تذکر داد که این رفتار را کنار بگذارد!
- (۳) پیامبر خدا (ص) زمانی که دید او کسی جز پسرش را قبول ندارد آزرده خاطر شد و سپس به او به خاطر این عمل تذکر داد!
- (۴) پیامبر خدا (ص) ناراحت شد وقتی او را دید در حالی که تنها پسرش را بوسید پس او را از این عمل نهی کرد!

۱۲۳- عَيْنِ الْخَطَا:

- (۱) إِنَّ الْمُؤْمِنِينَ هُمُ الَّذِينَ لَمْ يَسْمَحُوا لِلْخَوْفِ أَنْ يَمْلَأَ قُلُوبَهُمْ! مؤمنان همان کسانی هستند که اجازه ندادند ترس قلب‌هایشان را پر کند!
- (۲) قَلْتُ لِأَحَدِ أَصْدِقَائِي: لَيْتَ الشَّبَابَ يَرْجِعُ يَوْمًا! به یکی از دوستانم گفتم: ای کاش روزی جوانی بازگردد!
- (۳) لَعَلَّ النَّاسَ يَكْرَهُونَ الذَّنْبَ وَ يَتُوبُونَ إِلَى اللَّهِ فِي شَهْرِ رَمَضَانَ! مردم امیدوارند که در ماه رمضان گناه را ناپسند بشمارند و توبه کنند!
- (۴) لِنَسْتَفِدَّ مِنْ سُنَنِ الْعَالَمِ حَتَّى نَصَلَ إِلَى غَايَتِنَا! باید از سنت‌های جهان بهره بگیریم تا به هدف خود برسیم!

۱۲۴- عَيْنِ الْخَطَا فِي الْمُرَادِفَاتِ وَ الْمُتَضَادَّاتِ:

- (۱) أَلْرُوحُ = أَلرَّحْمَةُ / صَارَ = أَصْبَحَ
- (۲) سَهَرَ ≠ نَامَ / الْعَوْدَةُ = الرُّجُوعُ
- (۳) أَعْتَقَ ≠ إِسْتَعْبَدَ / الصَّبِيُّ ≠ الْوَلَدُ
- (۴) الْأَشْرَاءُ ≠ الْبَيْعُ / ضَاقَ ≠ وَسِعَ

۱۲۵- عَيْنِ مَا لَيْسَ فِيهِ الْمُتَضَادُّ:

- (۱) الْأَنْفَاقُ مَمْرٌ تَحْتَ الْأَرْضِ لَهُ مَدْخَلٌ وَ مَخْرَجٌ!
- (۲) لِكُلِّ اخْتِرَاعٍ عِلْمِيٌّ وَجَةٌ نَافِعَةٌ وَ وَجَةٌ مُضِرَّةٌ فِي التَّقْنِيَّةِ!
- (۳) إِسْتِفَادَةُ النَّبَشْرِ مِنَ الدَّيْنَامَيْتِ عِنْدَ الْبِنَاءِ وَ التَّخْرِيْبِ!
- (۴) خَافَ الْفِرْدُ نُوْبَلِ أَنْ يَذْكُرَهُ النَّاسُ بِالسُّوءِ بَعْدَ مَوْتِهِ!

۱۲۶- عَيْنِ الصَّحِيحِ لِلْفَرَاعَاتِ:

- (۱) الزَّرَافَةُ بِكَمَاءٍ لَيْسَتْ لَهَا ... صَوْتِيَّةٌ! دَارِجَةٌ
  - (۲) وَرَقَةُ الزَّيْتُونِ رَمَزٌ ...! السَّلَامَةُ
  - (۳) الْمَغُولُ اسْتَطَاعُوا أَنْ يَهْجَمُوا عَلَى الصَّيْنِ عَلَى رَغْمِ بِنَاءِ ... عَظِيمِ حَوْلِهَا! نَهْرٌ
  - (۴) الْإِنْسَانُ ... هُوَ الَّذِي يَسْعَى فِي إِنْجَازِ عَمَلِهِ وَ لَا يَشْعُرُ بِالتَّعَبِ! الدَّوْبُ
- ۱۲۷- ﴿ وَ لَوْ كُنْتَ فَظًّا فَظًّا غَلِيظَ الْقَلْبِ لَأَنْفَضُوا مِنْ حَوْلِكَ عَيْنٌ بَيْنًا يَرْتَبِطُ بِمَفْهُومِ الْآيَةِ:

- (۱) مرنجان دلم را که این مرغ وحشی / ز بامی که برخاست مشکل نشیند
- (۲) با بدان بد باش و با نیکان نکو / جای گل، گل باش و جای خار، خار
- (۳) این دغل دوستان که می‌بینی / مگسانند گرد شیرینی
- (۴) با بدان کم نشین که درمانی / خوی پذیر است نفس انسانی

۱۲۸- عَيْنِ الْحَالِ:

- (۱) جعلتُ صديقتي أمينةً لأُمُورِي الشخصية لأختبرها!
- (۲) تناولت لُقمةً مِنَ الطَّعامِ ثُمَّ خَرَجْتُ مِنَ الْبَيْتِ خَرُوجًا!
- (۳) إلهي أعطني فرحًا لا أغفل عن تعبدك و طاعتك!
- (۴) قُمتُ لِلإِجَابَةِ عَنِ الدَّرْسِ مُؤَدِّبًا ثُمَّ جَلَسْتُ بِإِذْنِ الْمَعْلَمِ!

۱۲۹- عَيْنِ مَا لَمْ يَذْكُرْ فِيهِ الْحَالِ:

- (۱) لم يكن هذا الطالب في أموره مُتَقَدِّمًا!
- (۲) إشرتنا في حفلة مدرستنا متأخرين!
- (۳) استمع المؤمن إلى آيات القرآن متأملًا!
- (۴) إنَّ معلَّمي يدرِّس في المدرسة مجتهدًا!

۱۳۰- عَيْنِ الْجَمَلَةِ الَّتِي تُبَيِّنُ حَالَةَ الْمَفْعُولِ بِهِ:

- (۱) يَهْجِمُ الْأَعْدَاءُ عَلَى الْبِلَادِ مَعْتَدِينَ عَلَى النَّاسِ!
- (۲) لا نقوم إلى الصَّلَاةِ مُتَكاسِلاتِ!
- (۳) رأيتُ صديقيَّ فِي الشَّارِعِ مَسْرُورِينَ!
- (۴) نرجو أن تعيشي متمتعةً بصحةٍ كاملة!

درس‌های (۶۵)
مفصله‌های ۸۹۳۲

پاسخ‌گویی به سؤال‌های این درس برای همه دانش‌آموزان اجباری است.
وقت پیشنهادی (مجموع دروس تاریخ و جغرافیا): ۳۵ دقیقه

تاریخ (۳)

۱۳۱- از پیشگامان انتقاد به تملق که عقیده دارد تاریخ‌نگار باید راست‌گفتاری پیشه کند، چه کسی است و کدام گزاره درباره وی صادق نیست؟

(۱) خاوری شیرازی - مورخ معروف زمان فتحعلی شاه است.

(۲) میرزا محمد جعفر خومورجی - مؤلف کتاب حقایق‌الآخبار ناصری است.

(۳) میرزا محمد جعفر خومورجی - نخستین کسی است که واقعتاً قتل امیرکبیر را بازتاب داده است.

(۴) خاوری شیرازی - از مورخان عصر ناصری است.

۱۳۲- کدام گزینه درباره نشریات در عصر قاجار نادرست است؟

(۱) نشریه، از ابداعات تأثیرگذار تمدن جدید غرب محسوب می‌شد.

(۲) اولین روزنامه ایران توسط امیرکبیر و با عنوان کاغذ اخبار منتشر شد.

(۳) از اولین روزنامه‌های ایران در عصر قاجار، می‌توان به وقایع اتفاقیه اشاره کرد.

(۴) انتشار روزنامه، تأثیر مهمی بر فرهنگ جامعه ایرانی گذاشت.

۱۳۳- نادر پس از این‌که به سلطنت رسید، برای حل کدام مشکلات تلاش بسیاری کرد و چرا این تلاش‌ها به نتیجه مطلوب نرسید؟

(۱) مشکلات سیاسی و اقتصادی - گرفتاری‌های داخلی و خارجی (۲) اختلافات مذهبی با عثمانی - کارشکنی‌های رؤسای طوایف

(۳) مشکلات سیاسی و اقتصادی - کارشکنی‌های عثمانی (۴) اختلافات مذهبی با عثمانی - گرفتاری‌های داخلی و خارجی

۱۳۴- در زمان سلطنت چه کسی و با تصرف کدام شهر، روابط ایران و عثمانی تیره شد؟

(۱) نادرشاه - بصره (۲) نادرشاه - نجف (۳) کریم‌خان - نجف (۴) کریم‌خان - بصره

۱۳۵- چه کسی نظام پادشاهی را در انگلستان برانداخت و پس از مرگ چه کسی نظام سلطنتی دوباره در انگلیس احیا شد؟

(۱) چارلز اول - کرامول (۲) کرامول - چارلز اول

(۳) کرامول - کرامول (۴) چارلز اول - چارلز اول

۱۳۶- کدام گزینه از اقدامات پترکبیر برای قدرتمند کردن و متحول کردن روسیه در قرون جدید و معاصر نیست؟

(۱) تجهیز و تقویت ارتش به سلاح‌های جدید و تأسیس مدارس جدید

(۲) تلاش برای دستیابی به آب‌های آزاد و گرم برای منافع تجاری و سیاسی

(۳) تقویت نیروی دریایی

(۴) اقدامات نظامی وسیع در نواحی شرقی اروپا و حوزه دریای سیاه، بالتیک و مازندران

۱۳۷- به ترتیب، کدام اقدامات آقا محمدخان قاجار مربوط به قبل و بعد از تاج‌گذاری او می‌باشد؟

(۱) پیروزی بر لطفعلی‌خان زند - سرکوب طغیان حاکم گرجستان

(۲) سرکوب طغیان حاکم گرجستان - لشکرکشی به قفقاز برای برقراری نظم و امنیت

(۳) رفتن به خراسان به منظور پایان دادن به حکومت خاندان افشار - لشکرکشی به قفقاز برای برقراری نظم و امنیت

(۴) لشکرکشی به قفقاز برای برقراری نظم و امنیت - پیروزی بر لطفعلی‌خان زند

۱۳۸- به ترتیب، ناصرالدین شاه چه چیزی را نماد ترقی قلمداد می‌کرد و به چه دلیل از انجام اصلاحات خودداری می‌کرد؟

(۱) مدرسه دارالفنون - افزایش نفوذ بیگانگان در دربار (۲) انتشار کتاب و روزنامه - کاهش قدرت و اختیارات نامحدود شاه

(۳) مدرسه دارالفنون - کاهش قدرت و اختیارات نامحدود شاه (۴) انتشار کتاب و روزنامه - افزایش نفوذ بیگانگان در دربار

۱۳۹- به ترتیب، چه عاملی باعث گردید تا در دوره نادرشاه افشار و آقا محمدخان قاجار، روس‌ها از حمله به مرزهای ایران دست بردارند و دور اول جنگ‌های ایران و روسیه منجر به انعقاد کدام عهدنامه بین دو کشور گردید؟

(۱) اقتدار نظامی نادرشاه و آقا محمدخان - ترکمانچای (۲) سرگرم بودن روس‌ها به جنگ با فرانسه - ترکمانچای

(۳) سرگرم بودن روس‌ها به جنگ با فرانسه - گلستان (۴) اقتدار نظامی نادرشاه و آقا محمدخان - گلستان

۱۴۰- به ترتیب کدام موارد از تعهدات ایران در عهدنامه‌های گلستان و ترکمانچای است؟

(۱) پرداخت ۵ میلیون تومان غرامت به روسیه - انعقاد یک قرارداد تجاری ضمیمه

(۲) محروم شدن از داشتن کشتی جنگی در دریای مازندران - پرداخت ۵ میلیون تومان غرامت به روسیه

(۳) پرداخت ۵ میلیون تومان غرامت به روسیه - دادن حق مصونیت قضایی به اتباع روسیه

(۴) دادن حق مصونیت قضایی به اتباع روسیه - محروم شدن از داشتن کشتی جنگی در دریای مازندران

- ۱۴۱- براساس قرارداد رویترو، ایران کدام امتیاز را به مدت ۲۵ سال به بارون جولوس رویترو واگذار کرد؟
- (۱) اداره گمرکات
(۲) بهره‌برداری از معادن به‌جز طلا و نقره
(۳) احداث کانال‌های آبیاری
(۴) حق احداث راه‌آهن
- ۱۴۲- مهم‌ترین فعالیت اقتصادی مردم ایران در دوره قاجار، کشاورزی بود که توسط ... که اغلب روی اراضی ... کار می‌کردند انجام می‌شد.
- (۱) روستائیان بی‌زمین - مالکان
(۲) خرده‌مالکان - سلطنتی
(۳) روستائیان بی‌زمین - سلطنتی
(۴) خرده‌مالکان - مالکان
- ۱۴۳- کدام عامل باعث ورود صدمات بسیار به صنایع ایران شد؟
- (۱) جنگ‌های متعدد ایران و روسیه
(۲) نفوذ و سلطه استعمارگران در ایران
(۳) ورود بی‌رویه کالاهای صنعتی به‌ویژه از انگلستان
(۴) ضعف و بی‌کفایتی شاهان قاجار
- ۱۴۴- به‌ترتیب، چه عاملی موجب افزایش تولید و صادرات پنبه از ایران به روسیه شد و کدام عامل از عوامل رشد تولید و صادرات فرش در دوران قاجار نیست؟
- (۱) جنگ‌های استقلال آمریکا - سرمایه‌گذاری داخلی در تولید و تجارت
(۲) جنگ جهانی دوم - طرح و نقش‌های زیبا و متنوع
(۳) جنگ‌های استقلال آمریکا - ارزانی نیروی کار
(۴) جنگ جهانی دوم - تقاضای بازارهای جهانی
- ۱۴۵- مدرسه ... نخستین مدرسه عالی بود که در رشته‌های مختلف علمی فعالیت می‌کرد و ... بنیان‌گذار این مدرسه بود.
- (۱) دارالفنون - امیرکبیر
(۲) رشديه - میرزا حسن رشديه
(۳) رشديه - امیرکبیر
(۴) دارالترجمه - محمدحسن‌خان اعتمادالسلطنه
- ۱۴۶- کدام گزینه از زمینه‌های فکری انقلاب مشروطه نمی‌باشد؟
- (۱) پیدایش اندیشه‌های نو درباره حکومت
(۲) نشر آثار انتقادی درباره اوضاع ایران
(۳) نادیده گرفتن تفاوت‌های تاریخی جامعه ایرانی و جوامع اروپایی
(۴) آموزه‌های ظلم‌ستیزانه دین اسلام
- ۱۴۷- به‌ترتیب، کدام‌یک از موارد زیر از عوامل تضعیف اقتصاد کشور در دوره قاجاریه است و این عامل منجر به کدام پدیده شد؟
- (۱) واردات بی‌رویه کالاهای خارجی - افزایش استقراض از فرانسه و انگلستان
(۲) بروز جنگ‌های مختلف - بالا بردن مالیات‌ها
(۳) واردات بی‌رویه کالاهای خارجی - بالا بردن مالیات‌ها
(۴) بروز جنگ‌های مختلف - افزایش استقراض از فرانسه و انگلستان
- ۱۴۸- به‌ترتیب، حضور کدام عالم برجسته مقوم حرکت مهاجرت کبرا بود و کدام‌یک از موارد زیر از تقاضاهای معترضین در جریان مهاجرت صفرا بود؟
- (۱) شیخ فضل‌الله نوری - تشکیل مجلس شورا
(۲) شیخ محمد واعظ - ایجاد عدالت‌خانه
(۳) شیخ فضل‌الله نوری - ایجاد عدالت‌خانه
(۴) شیخ محمد واعظ - تشکیل مجلس شورا
- ۱۴۹- امیر عبدالقادر فرماندهی مبارزات مردم کدام کشور را بر عهده داشت و آن‌ها بر علیه ارتش کدام کشور قیام کرده بودند؟
- (۱) الجزایر - انگلستان
(۲) سودان - انگلستان
(۳) الجزایر - فرانسه
(۴) سودان - فرانسه
- ۱۵۰- به‌ترتیب، کدام مشکلات به حکومت مشروطه اجازه نمی‌داد که حاکمیت ملی را در سرتاسر کشور برقرار کند و نمایندگان دومین دوره مجلس شورای ملی چاره رفع این مشکلات را در چه می‌دیدند؟
- (۱) فرهنگ کهن استبدادی و تفکر و روحیه انحصارطلبی - برقراری رابطه با دولت‌های خارجی
(۲) فقدان تشکیلات منظم و منسجم اداری و اقتصادی - استخدام کارشناسان خارجی
(۳) خودمحوری و بی‌اعتنایی به قانون و تحمل نکردن افکار متفاوت - استخدام کارشناسان خارجی
(۴) ترجیح دادن منافع فردی و خانوادگی بر منافع جمعی و ملی - برقراری رابطه با دولت‌های خارجی

درس‌های (۳۳)
صفحه‌های (۵۸۳)

پاسخ‌گویی به سؤال‌های این درس برای همه دانش‌آموزان اجباری است.

جغرافیا (۳)

۱۵۱- محلی که یک شهر یا روستا در آنجا استقرار می‌یابد ... نام دارد و تغییرات محیط و پدیده‌های پیرامون، ...

(۱) موقعیت - ممکن است به از دست رفتن موقعیت سکونتگاه بیانجامد.

(۲) موقعیت - اثری بر موقعیت سکونتگاه‌ها ندارد.

(۳) مقر - ممکن است به از دست رفتن موقعیت سکونتگاه بیانجامد.

(۴) مقر - اثری بر موقعیت سکونتگاه‌ها ندارد.

۱۵۲- در سکونت‌گزینی تمدن‌های اولیه، کدام عامل نقش کم‌تری داشته است؟

(۱) خاک حاصلخیز (۲) دسترسی به راه‌های تجاری

(۳) آب و هوای معتدل (۴) آب فراوان

۱۵۳- به‌ترتیب، متداول‌ترین ملاک تشخیص شهر و روستا چیست و همکاری در کدام شکل از سکونتگاه‌ها بیش‌تر است؟

(۱) فعالیت اقتصادی - روستا (۲) فعالیت اقتصادی - شهر (۳) جمعیت - روستا (۴) جمعیت - شهر

۱۵۴- به‌ترتیب، منظور از اصطلاح شهرنشینی چیست و سرعت گسترش شهرنشینی در کدام قاره‌ها بیشتر از سایر نواحی جهان است؟

(۱) افزایش جمعیت شهرهای یک کشور نسبت به سایر کشورها - آسیا و اقیانوسیه

(۲) افزایش نسبت جمعیت شهرهای یک کشور یا ناحیه به روستاهای آن - آسیا و آفریقا

(۳) افزایش جمعیت شهرهای یک کشور نسبت به سایر کشورها - آفریقا و آمریکای شمالی

(۴) افزایش نسبت جمعیت شهرهای یک کشور یا ناحیه به روستاهای آن - اقیانوسیه و آفریقا

۱۵۵- مگالاپلیس «بوستن» - واشنگتن» در کدام قسمت ایالات متحده آمریکا واقع شده است و به چه شهرهایی مگالاپلیس می‌گویند؟

(۱) جنوب شرقی - شهر یا سکونتگاه اصلی یک کشور یا ناحیه

(۲) شمال شرقی - شهر یا سکونتگاه اصلی یک کشور یا ناحیه

(۳) جنوب شرقی - زنجیره‌ای از دو یا چند مادرشهر

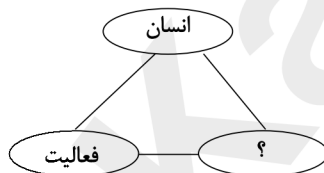
(۴) شمال شرقی - زنجیره‌ای از دو یا چند مادرشهر

۱۵۶- اصلاحات ارضی از چه سالی در ایران انجام گرفت و نتیجه آن چه بود؟

(۱) ۱۳۴۱ - بهبود وضع روستائیان (۲) ۱۳۳۵ - انهدام کشاورزی

(۳) ۱۳۴۱ - انهدام کشاورزی (۴) ۱۳۳۵ - بهبود وضع روستائیان

۱۵۷- در شکل زیر، برای تکمیل «آمایش سرزمین»، کدام عبارت باید جایگزین علامت سؤال شود و وظیفه آمایش سرزمین، در این رابطه سه‌جانبه چیست؟

(۱) فضای جغرافیایی - بررسی

(۲) توسعه پایدار - بررسی

(۳) فضای جغرافیایی - تنظیم

(۴) توسعه پایدار - تنظیم

۱۵۸- «قسمت عظیمی از فعالان بخش غیررسمی اقتصاد دوگانه کشورهای در حال توسعه را کودکان کار و کارگران روزمزد تشکیل می‌دهند»،

کدام گزینه علتی برای وقوع این پدیده نمی‌باشد؟

(۱) مهاجرت گسترده روستائیان و گروه‌های قومی به شهرهای بزرگ

(۲) فقدان تخصص و مهارت کافی در مهاجران برای به‌کارگیری آن‌ها در مشاغل مهم

(۳) عدم توجه به عدالت در رفع نیازهای شهرنشینان

(۴) محدودیت فرصت‌های شغلی در شهرها

۱۵۹- موارد کدام گزینه از عوامل ایجادکننده پدیده «زاغه‌نشینی» نمی‌باشد؟

(۱) درآمد کم و بیکاری

(۲) مهاجرت گسترده و بی‌رویه به شهرها

(۳) اسکان غیررسمی و فقر شهری

(۴) گرانی و محدودیت مسکن و زمین

۱۶۰- در کدام گزینه به‌ترتیب، «پیامد» و «علت» فقر شهری آمده است؟

(۱) بیکاری و مسکن نامناسب - درآمد کم

(۲) درآمد کم و بزهکاری - مهاجرت از روستا به شهر

(۳) مسکن نامناسب و بیکاری - افزایش جرم و بزهکاری

(۴) افزایش جرم و بزهکاری - مسکن نامناسب

- ۱۶۱- در گذشته ... مهم‌ترین عامل توسعه روستایی محسوب می‌شد اما امروزه توسعه روستایی ...
- (۱) توسعه کشاورزی - صرفاً به توسعه کشاورزی محدود نمی‌شود.
  - (۲) توسعه اقتصادی - به همه جنبه‌های اجتماعی و فرهنگی و محیط زیستی به طور هماهنگ اهمیت داده می‌شود.
  - (۳) توسعه اقتصادی - صرفاً به توسعه اقتصادی محدود نمی‌شود.
  - (۴) توسعه کشاورزی - بیش‌تر به جنبه‌های اجتماعی و فرهنگی اهمیت می‌دهد.
- ۱۶۲- تهیه و اجرای «طرح‌های هادی روستایی» توسط کدام نهاد در روستاها صورت گرفته است؟
- (۱) جهاد سازندگی
  - (۲) دهیاری‌ها و شوراهای اسلامی روستا
  - (۳) سازمان شهرداری‌ها و دهیاری‌های کشور
  - (۴) بنیاد مسکن انقلاب اسلامی
- ۱۶۳- در عبارت زیر، چه تعداد گزاره نادرست در مورد سامانه اطلاعات جغرافیایی وجود دارد؟
- «سامانه اطلاعات جغرافیایی در واقع، مجموعه‌ای از سخت‌افزارها و نرم‌افزارهای رایانه‌ای با امکان جمع‌آوری، ذخیره، پردازش و تجزیه و تحلیل و نمایش داده‌هاست و استفاده از آن مختص به علم جغرافیاست.»
- (۱) صفر
  - (۲) یک
  - (۳) دو
  - (۴) سه
- ۱۶۴- به ترتیب، «کدبندی» و «نمایش اطلاعات به صورت جدول» مربوط به کدام مرحله کار در سامانه اطلاعات جغرافیایی است؟
- (۱) ورودی - پردازش
  - (۲) ورودی - خروجی
  - (۳) پردازش - پردازش
  - (۴) پردازش - خروجی
- ۱۶۵- در نیم‌قرن اخیر چه عواملی موجب گسترش و تحول در صنعت حمل‌ونقل شده است؟
- (۱) اختراع و تولید انبوه خودرو - پیشرفت‌های علمی و فناوری در تولید وسایل حمل‌ونقل - گسترش تجارت و اقتصاد جهانی
  - (۲) افزایش جمعیت و تقاضا برای حمل‌ونقل - پیشرفت‌های علمی و فناوری در تولید وسایل حمل‌ونقل - اختراع موتور بخار و استخراج نفت
  - (۳) افزایش جمعیت و تقاضا برای حمل‌ونقل - گسترش تجارت و اقتصاد جهانی - پیشرفت‌های علمی و فناوری در تولید وسایل حمل‌ونقل
  - (۴) اختراع و تولید انبوه خودرو - اختراع موتور بخار و استخراج نفت - گسترش تجارت و اقتصاد جهانی
- ۱۶۶- «استفاده از کانال‌ها، بندرها، تنگه‌ها و آبراهه‌ها در مواقع خاص» به کدام یک از موارد اهمیت حمل‌ونقل در زندگی جوامع اشاره دارد؟
- (۱) اقتصادی
  - (۲) اجتماعی
  - (۳) سیاسی
  - (۴) زیست‌محیطی
- ۱۶۷- به ترتیب، در کدام گزینه به مزایا و معایب حمل‌ونقل جاده‌ای اشاره شده است؟
- (۱) بالا بودن ظرفیت کامیون و تریلی برای حمل بار - زیاد بودن آلاینده‌گی محیط زیست
  - (۲) بالا بودن ظرفیت کامیون و تریلی برای حمل بار - کاربری برای مسافت‌های کوتاه
  - (۳) قابل استفاده برای رفتن به مکان‌های دورافتاده - بالا بودن هزینه احداث پانل‌ها
  - (۴) قابل استفاده برای رفتن به مکان‌های دورافتاده - میزان بسیار زیاد مصرف سوخت
- ۱۶۸- در ارتباط با پراکندگی ریلی در جهان، چه تعداد از گزاره‌های زیر با عبارت داخل کمانک مقابل آن مرتبط است؟
- الف) گسترده‌ترین شبکه ریلی در جهان (ایالات متحده آمریکا)
- ب) بیش‌ترین میزان خطوط سریع‌السیر (روسیه)
- ج) از تولیدکنندگان عمده قطارهای تندرو (تایوان)
- د) تنها خط ریلی برقی ایران (تهران - مشهد)
- ه) از اولین قطارهای الکتریکی پرسرعت جهان (پکن - گوانگجو)
- و) طولانی‌ترین خط قطار تندروی جهان (توکیو - ازاکا)
- (۱) پنج
  - (۲) چهار
  - (۳) سه
  - (۴) دو
- ۱۶۹- صحیح یا غلط بودن عبارت‌های زیر در کدام گزینه، به ترتیب آمده است؟
- الف) در سال ۲۰۱۴ میلادی بیش از ۴/۵ میلیون کیلومتر خط لوله در سراسر جهان وجود داشته است.
- ب) در سال ۱۳۹۶ پرترددترین بنادر مسافری کشور به ترتیب بنادر شهید حقانی، قشم، چارک و خرمشهر بوده‌اند.
- ج) کشتی‌های کروز، کشتی‌های تفریحی هستند که مسافران را مدت محدودی روی آب گردش می‌دهند و دوباره به مبدأ باز می‌گردانند.
- د) در سال ۱۳۹۴، ۸۴/۶ هزار تن بار با هواپیما در حمل‌ونقل هوایی ایران جابه‌جا شده است.
- ه) در نیمه دوم قرن بیستم، برخی کشورها مانند فرانسه، اسپانیا، آلمان و ژاپن طرح‌هایی برای تولید قطارهای پرسرعت طراحی و آزمایش کردند.
- (۱) غ - غ - ص - ص
  - (۲) ص - غ - ص - ص
  - (۳) غ - ص - ص - ص
  - (۴) ص - ص - ص - غ
- ۱۷۰- به ترتیب، کدام یک از معایب حمل‌ونقل از طریق لوله است و طول خطوط لوله نفت ایران چند هزار کیلومتر می‌باشد؟
- (۱) آسیب رساندن زیاد به محیط زیست - ۱۴
  - (۲) نیاز داشتن به مراقبت زیاد در حوادث غیرمترقبه - ۱۴
  - (۳) نیاز به سرمایه‌گذاری فراوان برای احداث و تعمیر لوله‌ها - ۳۸
  - (۴) مقرون به صرفه نبودن انتقال مایعات از این طریق - ۳۸

درس‌های (۵ تا ۵۳)
صفحه‌های ۵۳ تا ۵۲

پاسخ‌گویی به سؤال‌های این درس برای همه دانش‌آموزان اجباری است.
وقت پیشنهادی: ۲۰ دقیقه

جامعه‌شناسی (۳)

- ۱۷۱- در کدام گزینه، همه موارد درباره الگو و دیدگاه جامعه‌شناسی پوزیتیویستی صحیح است؟
- ۱) توضیح نظم اجتماعی بر اساس مناسبات بیرونی - موفقیت در جلب مشارکت و همکاری افراد بر اساس میل، رضایت و رغبت
  - ۲) اعتقاد به مسیر یکسان پیشرفت در تمامی جوامع - پذیرش تفاوت‌های کیفی میان جوامع مختلف
  - ۳) موفقیت در مسلط ساختن انسان بر جامعه - تقلیل انسان‌ها به پیچ و مهره‌های نظم اجتماعی
  - ۴) الگو قرار دادن علوم طبیعی و به‌کارگیری روش‌های حسی و تجربی - سعی در شناخت پدیده‌های اجتماعی برای پیش‌بینی و کنترل جامعه
- ۱۷۲- به‌ترتیب تغییر رویکرد آلفرد نوبل پس از انتشار خبر دروغین فوت او در یک روزنامه و سعی او در ارائه تصویری مناسب برای آیندگان را در چارچوب کدام یک از موارد زیر می‌توان بررسی کرد و جامعه‌شناسی خرد، بررسی و مطالعه کدام یک از پدیده‌های اجتماعی را برعهده دارد؟
- ۱) فراهم شدن زمینه فهم متقابل انسان‌ها و جوامع مختلف از یکدیگر توسط علوم اجتماعی - ساختار اجتماعی
  - ۲) فراهم شدن زمینه فهم متقابل انسان‌ها و جوامع مختلف از یکدیگر توسط علوم اجتماعی - کنش اجتماعی
  - ۳) داوری علوم اجتماعی درباره پدیده‌های اجتماعی و انتقاد از آن‌ها - کنش اجتماعی
  - ۴) داوری علوم اجتماعی درباره پدیده‌های اجتماعی و انتقاد از آن‌ها - ساختار اجتماعی
- ۱۷۳- در ارتباط با ویژگی‌های جامعه‌شناسی تفهیمی، کدام گزینه درست است؟
- ۱) رویکرد جامعه‌شناسی تفهیمی، همانند جامعه‌شناسی پوزیتیویستی بر این باور است که کنش‌گران بر اساس معنایی که در ذهن دارند، دست به عمل می‌زنند.
  - ۲) کنش‌های اجتماعی انسان، معنا دارد و فقط از راه دریافت معانی و فهم آن‌ها شناسایی می‌شوند.
  - ۳) ماکس وبر به این نکته توجه داشت که جامعه‌شناسی علمی، می‌تواند درباره آرمان‌ها و ارزش‌های اجتماعی، قضاوت و داوری کند یا از جامعه آرمانی، سخن بگوید.
  - ۴) وبر توانست با تأثیرپذیری از دیلتای، نوعی از جامعه‌شناسی را پایه‌گذاری کند که بیش‌تر از علوم طبیعی الگو بگیرد.
- ۱۷۴- کدام گزینه، درباره جامعه‌شناسی انتقادی، نادرست است؟
- ۱) نقد وضعیت موجود جامعه برای رسیدن به یک وضعیت مطلوب‌تر
  - ۲) ناتوانی در داوری درباره ارزش‌ها و هنجارها
  - ۳) محافظه‌کار دانستن جامعه‌شناسی پوزیتیویستی و تفهیمی
  - ۴) به رسمیت شناختن روش‌های دیگری به جز روش‌های تجربی و تفهیمی
- ۱۷۵- کدام گزینه با گزاره «ماکس وبر به ضرورت فهم معانی کنش‌گران توجه داشت.» مرتبط نیست؟
- ۱) برای مطالعه پدیده‌های اجتماعی، مانند شهادت‌طلبی و دفاع از وطن و خودکشی، می‌توان با مشاهده و آزمون عمل کرد و به شباهت‌ها و تفاوت‌های آن‌ها پی برد.
  - ۲) کنش‌گران بر اساس معنایی که در ذهن دارند، دست به عمل می‌زنند.
  - ۳) کنش‌های انسان‌ها معنادارند و تمامی پدیده‌های اجتماعی، نتیجه و برآیند همین کنش‌های معنادارند.
  - ۴) تفاوت پدیده‌های اجتماعی مانند شهادت‌طلبی و خودکشی و دفاع از وطن در معنای متفاوت آن‌هاست که از آن‌ها سه پدیده متفاوت ساخته است.
- ۱۷۶- کدام گزینه با تصاویر زیر، مرتبط است؟

- ۱) تأکید بر پیچیدگی کنش‌ها و پدیده‌های اجتماعی و تنوع معانی آن‌ها به این معناست که جوامع انسانی، هیچ اشتراکی ندارند.
- ۲) جوامعی که دارای تفاوت‌های فردی و اجتماعی بسیاری هستند، شباهت چندانی ندارند و فهم آن‌ها دشوار است.
- ۳) برای درک معنای بخشی از پدیده‌های اجتماعی، بهتر است پیچیدگی آن‌ها را نادیده گرفت و از آن‌ها هویت‌زدایی کرد.
- ۴) لازمه شناخت پدیده‌های اجتماعی، شناخت صحیح و توأمان تفاوت‌های فردی-اجتماعی و وجوه مشترک انسان‌ها است.

۱۷۷- جنگ‌های نامنظم، مبتنی بر آگاهی ... و جغرافیایی سربازان محلی یک منطقه است که قادرند در موقعیت بومی خود، با امکانات ... در برابر تهاجم یک ارتش بزرگ مقاومت کنند. سربازان جنگ‌های نامنظم به سبب انگیزه‌های ... توانی فراتر از نظم موجود به دست می‌آورند.

(۱) فرهنگی - محدود - دنیوی (۲) نظامی - لازم - معنوی (۳) فرهنگی - محدود - معنوی (۴) نظامی - لازم - دنیوی

۱۷۸- گزاره‌های زیر را به ترتیب از حیث صحیح یا غلط بودن مشخص نمایید.

- انسان‌ها قدرت مقاومت در برابر ساختارها و ایجاد تغییر در آن‌ها را ندارند.

- نظام اداری ناکارآمد، سبب می‌شود که فرصت‌ها و محدودیت‌هایی برای کنش‌گران به وجود بیاید.

- میزان تأثیرگذاری تمامی اعضای جامعه بر پدیده‌ها، مشکلات و مسائل اجتماعی، متفاوت نیست.

- جامعه‌شناسی پوزیتیویستی نمی‌تواند ارزش بودن مهربانی و فداکاری و ضداورش بودن کینه‌توزی و خودخواهی را فهم کند.

(۱) ص - ص - غ - غ (۲) غ - ص - غ - ص (۳) ص - غ - ص - غ (۴) غ - غ - ص - ص

۱۷۹- «تعبیر نظمی که گویا هدفی جدا از انسان‌ها و نیازهای اصلی آنان دارد به قفس آهنین»، «رعایت کردن نظم بدون در نظر گرفتن این که برای تحقق چه ارزش‌ها و آرمان‌هایی به کار گرفته می‌شود» و «اخلاق‌گریزی» به ترتیب به کدام یک از پیامدهای نادیده‌گرفتن کنش اشاره دارد؟

(۱) خلاقیت‌زدایی - ارزش‌زدایی - معنازدایی (۲) خلاقیت‌زدایی - خلاقیت‌زدایی - ارزش‌زدایی

(۳) ارزش‌زدایی - معنازدایی - ارزش‌زدایی (۴) معنازدایی - ارزش‌زدایی - معنازدایی

۱۸۰- کدام گزینه در رابطه با جامعه‌شناسی پوزیتیویستی درست است و خشت بنای جامعه، چیست؟

(۱) جامعه‌شناسی پوزیتیویستی با تأکید بیش از اندازه بر نظم اجتماعی و یکسان دانستن نظم اجتماعی و نظم طبیعی، اراده و خلاقیت انسان‌ها را نادیده می‌گیرد و نیز موجب سرکوب روحیه خلاق انسان‌ها در بسیاری عرصه‌ها مانند هنر، ارتباط و اندیشه می‌شود. - پدیده‌های اجتماعی

(۲) با استفاده از روش جامعه‌شناسی پوزیتیویستی، می‌توان فضائل و رذائل اخلاقی را شناخت؛ البته گاهی استفاده از روش تجربی می‌تواند به انکار ارزش‌های اخلاقی، دینی، عاطفی و ... منجر شود. - کنش اجتماعی

(۳) جامعه‌شناسی پوزیتیویستی با تأکید بیش از اندازه بر نظم اجتماعی و یکسان دانستن نظم اجتماعی و نظم طبیعی، اراده و خلاقیت انسان‌ها را نادیده می‌گیرد و نیز موجب سرکوب روحیه خلاق انسان‌ها در بسیاری عرصه‌ها مانند هنر، ارتباط و اندیشه می‌شود. - کنش اجتماعی

(۴) با استفاده از روش جامعه‌شناسی پوزیتیویستی، می‌توان فضائل و رذائل اخلاقی را شناخت؛ البته گاهی استفاده از روش تجربی می‌تواند به انکار ارزش‌های اخلاقی، دینی، عاطفی و ... منجر شود. - پدیده‌های اجتماعی

۱۸۱- عبارات زیر را به ترتیب از حیث صحیح یا غلط بودن مشخص نمایید.

- اگر دانشی که با تأمل و اندیشه در دانش عمومی به دست می‌آید، نباشد، جهان اجتماعی فرو می‌پاشد.

- استفاده از دانش عمومی، سبب می‌شود که در وقت و زمان صرفه‌جویی شود.

- یک پدیده اجتماعی، می‌تواند هم در دانش عمومی و هم در دانش علمی، بررسی شود.

- مطرح شدن یک مسئله خاص در جامعه، زمینه را برای پیدایش و رشد دانش علمی درباره آن، فراهم می‌کند.

(۱) غ - ص - ص - ص (۲) غ - ص - غ - ص

(۳) ص - غ - غ - ص (۴) ص - ص - ص - غ

۱۸۲- عبارات کدام گزینه، کامل‌کننده جاهای خالی زیر است؟

- کنش آدمی وابسته به ... است.

- دانش ...، گسترده‌ترین بخش ذخیره دانشی است.

- دانش علمی ... حقایق موجود در دانش عمومی است.

- جهان‌های اجتماعی مختلف براساس هویت ... خود، تعاریف متفاوتی از دانش علمی دارند.

(۱) اراده - علمی - مدافع - سیاسی (۲) آگاهی - عمومی - مدافع - فرهنگی

(۳) اراده - عمومی - منتقد - سیاسی (۴) آگاهی - علمی - منتقد - فرهنگی

۱۸۳- به ترتیب علت هر عبارت را کدام گزینه نشان می‌دهد؟

- نتیجه‌گیری‌های اشتباه در بررسی پدیده‌های اجتماعی

- هویت‌زدایی

- استفاده از روش‌های کیفی

(۱) توجه به شباهت‌ها و تفاوت‌های پدیده‌های اجتماعی - دستیابی به پاسخ‌های ساده و سراسر - فهم کنش‌های اجتماعی

(۲) عدم توجه به عمق پدیده‌های اجتماعی - نادیده‌گرفتن پیچیدگی و عمق پدیده‌های اجتماعی - فهم کنش‌های اجتماعی

(۳) فعال و خلاق بودن کنشگران فردی و اجتماعی - دستیابی به پاسخ‌های کاملاً قابل پیش‌بینی - عدم توجه به شباهت‌ها و تفاوت‌های کنش‌های اجتماعی

(۴) عدم توجه به عمق پدیده‌های اجتماعی - توجه توأمان به تفاوت‌های فردی و اجتماعی - عدم توجه به تنوع‌ها و تفاوت‌های کنش انسانی

۱۸۴- کدام گزینه با گزاره زیر در ارتباط است؟

«جامعه‌شناسانی که در تحلیل خودکشی به عوامل اقتصادی مانند فقر و کاهش رفاه عمومی توجه کرده‌اند، از سوی برخی دیگر از جامعه‌شناسان با این انتقاد روبه‌رو هستند که نرخ خودکشی در بعضی از کشورها با سطح رفاه عمومی بالا، بیش‌تر از برخی جوامع با سطح رفاه و شرایط اقتصادی پایین‌تر است.»

- (۱) لازمه شناخت پدیده‌های اجتماعی، شناخت صحیح و توأمان تفاوت‌های فردی و اجتماعی است.
- (۲) برخی رویکردها برای دستیابی به پاسخ‌های ساده و سراسر و قابل پیش‌بینی، هویت پدیده‌ها را در نظر می‌گیرند.
- (۳) وجود نظریات متفاوت، نشانه پیچیدگی و عمق پدیده‌های اجتماعی و البته دشواری فهم آن‌ها است.
- (۴) تأکید بر پیچیدگی کنش‌های انسان‌ها و تنوع معانی آن‌ها به این معناست که جوامع انسانی هیچ اشتراکی ندارند.

۱۸۵- به ترتیب هر یک از عبارات زیر در کدام قسمت از جدول، جای می‌گیرند؟

آزمایش	مطالعه موردی	قوم‌نگاری
ب	ج	الف

- در علوم طبیعی متداول است.

- تجربه کنش‌های افراد برای شناسایی بهتر آن‌ها

- شناسایی عمق پنهان و منحصر به فرد بودن یک پدیده اجتماعی خاص

- (۱) ب - ج - الف (۲) ج - الف - ب (۳) ب - الف - ج (۴) الف - ب - ج

۱۸۶- فعالیت‌ها و خلاقیت کنشگران، موجب پیدایش ... می‌شود و پیامد آن، پدید آمدن ... درون هر جهان اجتماعی است و فهم هر کنشی مستلزم دسترسی به ... و ... نهفته در آن است.

(۱) معانی گوناگون - خرده‌فرهنگ‌ها - معنای ذهنی - معنای فرهنگی

(۲) نتیجه‌گیری‌های اشتباه - خرده‌فرهنگ‌ها - اهداف - دلالت‌های

(۳) معانی گوناگون - مشابهت‌های فراوان - تفاوت‌های فردی - تفاوت‌های اجتماعی

(۴) هویت‌های متفاوت - تفاوت‌های اجتماعی - مشابهت‌ها - خرده‌فرهنگ‌های

۱۸۷- کدام گزینه با عبارت «در فرهنگی ممکن است لباس و ظواهر زیبا بر جایگاه و پایگاه اجتماعی والا دلالت نکند ولی در فرهنگ دیگر، نشانه جایگاه اجتماعی بالا باشد.» مرتبط نیست؟

(۱) خلاق و فعال بودن انسان‌ها در تولید معانی موجب پیدایش فرهنگ‌ها و جهان‌های اجتماعی مختلف می‌شود.

(۲) جهان‌های اجتماعی مختلف معانی ذهنی و فرهنگی متفاوتی پدید می‌آورند که فهم هر کنش مستلزم دسترسی به این معانی است.

(۳) برای فهم دقیق کنش اجتماعی باید به سراغ روش‌های کمی رفت که تنوع‌ها و تفاوت‌های کنش انسان‌ها را در نظر می‌گیرد.

(۴) تکثر معانی، موجب پیچیدگی و دشواری فهم کنش‌های انسانی و معانی آن‌ها می‌شود.

۱۸۸- کدام گزینه در قلمرو علوم اجتماعی نمی‌گنجد؟

(۱) مطالعه علمی اجتماعات انسانی و تأثیر آن‌ها و شیوه زندگی انسان‌ها

(۲) ظرفیت دآوری درباره فرصت‌ها و محدودیت‌های علوم طبیعی و فناوری حاصل از آن

(۳) پیش‌بینی حوادث طبیعی و افزایش توان انسان در غلبه بر محدودیت‌های طبیعی

(۴) تلاش برای کشف نظم و قواعد جهان اجتماعی و پیش‌بینی آسیب‌های احتمالی

۱۸۹- به ترتیب هر یک از عبارات زیر با کدام موارد، ارتباط دارد؟

- تعیین جایگاه پدیده‌ها

- ساختار اجتماعی

- رشد جمعیت

(۱) ساختار اجتماعی - ارتباط میان پدیده‌های اجتماعی - تداوم نظام اجتماعی

(۲) قواعد اجتماعی - چگونگی رابطه و پیوند میان پدیده‌های اجتماعی - پویایی نظام اجتماعی

(۳) نظم - چگونگی رابطه و پیوند میان پدیده‌های اجتماعی - پویایی ساختار اجتماعی

(۴) نظام اجتماعی - ارتباط میان پدیده‌های اجتماعی - تأثیرات متقابل بخش‌های مختلف نظام اجتماعی

۱۹۰- کدام یک از نتایج یکسان‌نگاری طبیعت و جامعه نیست؟

(۱) استفاده از دانش‌های ابزاری

(۲) تطبیق و سازگاری انسان با نظم اجتماعی

(۳) شناخت جامعه و پدیده‌های اجتماعی

(۴) ایجاد تغییرات بنیادین در جامعه

۱۹۱- با توجه به آیه «وَلَا تَقْفُ مَا لَيْسَ لَكَ بِهِ عِلْمٌ: از چیزی که دانشی در مورد آن نداری پیروی نکن» باید گفت ...

- (۱) در رد نظر اهل حدیث است؛ زیرا از عقل استدلالی بهره نمی‌برند.
- (۲) در رد نظر معتزله است؛ زیرا به تفسیر و تحلیل آیات می‌پرداختند.
- (۳) در تأیید نظر معتزله است؛ زیرا تنها شناخت عقلی را معتبر می‌دانستند.
- (۴) در تأیید نظر اهل حدیث است؛ زیرا در برابر آیات الهی سکوت پیشه می‌کردند.

۱۹۲- حضرت فاطمه (س) در آغاز خطبه معروف خود که مشتمل بر مباحث فلسفی است، به کدام مورد اشاره نکرده است؟

- (۱) مجهول بودن ماهیت خداوند
- (۲) هدف خالق از آفرینش
- (۳) نظام احسن بودن جهان
- (۴) مادی نبودن خداوند

۱۹۳- به ترتیب کدام یک از افراد زیر کتابی از ارسطو ترجمه و شرح کرده‌اند؟

- (۱) ابن ناعمه - فاضل متأخرین
- (۲) کندی - ابن سینا
- (۳) اسحاق بن حنین - ابن سینا
- (۴) متی بن یونس - اسکندر افرویدیسی

۱۹۴- اگر در جهان خارج وجود با ماهیت مغایرت پیدا کند، کدامیک را نمی‌توان انتظار داشت؟

- (۱) ماهیات خیالی نیز وجود پیدا می‌کنند.
- (۲) اصل واقعیت هست معنا پیدا نمی‌کند.
- (۳) دیگر واجب‌الوجود نخواهیم داشت.
- (۴) هیچ چیز به وجود نخواهد آمد.

۱۹۵- ... از ابداعات حکمای مشایی است و هر آنچه که وجود ندارد ... است.

- (۱) مواد ثلاث - ممتنع‌الوجود
- (۲) مواد قضایا و مواد ثلاث - ممتنع‌الوجود یا ممکن‌الوجود
- (۳) مواد ثلاث - ممتنع‌الوجود یا ممکن‌الوجود
- (۴) مواد قضایا و مواد ثلاث - ممتنع‌الوجود

۱۹۶- رابطه بین مادر و فرزند یک رابطه علی و معلولی ... چرا که ...

- (۱) نیست - رابطه آن‌ها رابطه‌ای بعد از وجودی است.
- (۲) است - مادر را می‌توان علت تامه جنین دانست.
- (۳) نیست - رابطه آن‌ها در خود وجود آن دو یافت می‌شود.
- (۴) است - آن دو نسبت به هم تقدم وجودی ندارند.

۱۹۷- در رابطه با برهان فارابی نمی‌توان گفت ...

- (۱) واجب‌الوجود را اثبات می‌کند.
- (۲) همه معلولات جهان مشروط هستند.
- (۳) وجود علل ضامن تحقق زنجیره است.
- (۴) تنها در بطلان تسلسل است نه دور.

۱۹۸- لحن فارابی در کدام اثر او، عارفانه است و طرح تأسیس فلسفه اسلامی در کدام کتاب او دیده می‌شود؟

- (۱) احصاء‌العلوم - رساله جمع بین رأی دو حکیم
- (۲) فصوص‌الحکم - رساله جمع بین رأی دو حکیم
- (۳) احصاء‌العلوم - رساله اغراض مابعدالطبیعه
- (۴) فصوص‌الحکم - رساله اغراض مابعدالطبیعه

۱۹۹- کدام عبارت مطابق با فلسفه سیاسی فارابی است؟

- (۱) هدف اصلی زندگی اجتماعی انسان، سعادت اخروی است.
- (۲) یکی از ویژگی‌های مختص انبیاء، یعنی اتصال با عقل فعال، لازمه رئیس مدینه فاضله است.
- (۳) نقش خداوند در جهان هستی، وجه تشابه نظام هستی و نظام مدینه فاضله است.
- (۴) رسیدن به عالی‌ترین درجات تفکر برای زعیم مدینه فاضله، مقدمه دریافت شرایع، احکام و مصالح مردم است.

۲۰۰- شرط تحقق سیاست فاضله چیست؟

- (۱) تقسیم صناعات و حرف بر اساس استعدادها
- (۲) دریافت سعادت دنیوی و اخروی
- (۳) درک عمیق معارف اسلامی
- (۴) وجود زعیم مدینه با همه شرایط لازم

۲۰۱- سؤال زیر با کدام حوزه فلسفه در علوم انسانی ارتباط دارد؟

«آیا تاریخ علوم انسانی را می‌توان از علوم انسانی جدا کرد؟»

- (۱) فلسفه تاریخ
(۲) فلسفه علوم انسانی
(۳) فلسفه علوم اجتماعی
(۴) معرفت‌شناسی

۲۰۲- اگر متنی به زبان‌های مختلف بیان شود ...

- (۱) لزوماً مطالب مختلفی را بیان می‌کنند.
(۲) باعث تغییر حقیقت مطلب نمی‌شود.
(۳) تعبیر آن‌ها از آن مطلب یکسان خواهد بود.
(۴) ممکن است معنای نهفته آن مطلب تغییر کند.

۲۰۳- کدام مورد عبارت را به نحو درستی کامل می‌کند؟ متفکران مسیحی در آغاز قرون وسطی ...

- (۱) گرایش‌ات اصالت عقلی داشتند.
(۲) افکار ارسطو را نمی‌شناختند.
(۳) با افکار فیلسوفان مسلمان موافق نبودند.
(۴) آثار افلاطون را در آکسفورد شرح می‌کردند.

۲۰۴- در رابطه با کسی که ... می‌توان گفت به اصل «واقعیتی هست» در مسیر زندگی پایبند ...

- (۱) جهان را خیالی می‌داند - است
(۲) جهان را انکار می‌کند - نیست
(۳) به دنبال رفع نیازهای خود نمی‌رود - نیست
(۴) به واقعیات مشکوک است - نیست

۲۰۵- به ترتیب درباره رابطه بین وجود و ماهیت در «ممتنع‌الوجود» و «ممکن‌الوجود» چه می‌توان گفت؟

- (۱) می‌تواند به نحو سلبی ملاحظه شود - می‌تواند هم ایجابی باشد و هم سلبی.
(۲) حتمی و اجتناب‌ناپذیر است - می‌تواند به نحو ایجابی ملاحظه شود.
(۳) همواره رابطه‌ای سلبی است - امکان قبول یا نفی آن توسط عقل هست.
(۴) عقل خلاف آن را قبول نمی‌کند - همواره سلبی در نظر گرفته می‌شود.

۲۰۶- کدام عبارت، درباره اصطلاح «قدیم» در فلسفه درست است؟

- (۱) به اتفاق متکلمان و فیلسوفان، یک مصداق بیش‌تر ندارد.
(۲) معنای آن نزدیک به معنایی است که در ادبیات هم مطرح می‌شود.
(۳) بنابر اعتقاد فیلسوفان، نسبت آن با ممکن‌الوجود، عموم و خصوص مطلق است.
(۴) یک مفهوم نسبی است؛ بنابراین فقط با استفاده از مفهوم «حادث» قابل تعریف است.

۲۰۷- تقدم علت بر معلول چه معنایی دارد؟

- (۱) تا معلول وجود پیدا نکند علت وجود پیدا نخواهد کرد.
(۲) وجوب علت مقدم بر وجودش است.
(۳) وجود علت مشروط به وجود معلول است.
(۴) معلول در مرتبه بعد از علت قرار گرفته است.

۲۰۸- از منظر حکمت مشاء، فیض حق چگونه به عالم هستی تسری می‌یابد؟

- (۱) به وسیله سلسله علل متناهی
(۲) وجود فرشتگان بی‌شمار
(۳) بدون واسطه و مستقیم
(۴) به وسیله عقول دهگانه

۲۰۹- وجه تشابه ریاست زعیم مدینه فاضله با فعالیت قلب در بدن انسان از نظر فارابی چیست؟

- (۱) توزیع عادلانه امکانات
(۲) آگاهی به مصالح اعضا
(۳) به‌کارگیری اعضا در هیئتی سازمان‌یافته
(۴) پیروی از سلسله مراتب هستی

۲۱۰- موارد زیر در فلسفه سیاسی فارابی، به ترتیب با موارد کدام گزینه هماهنگ است؟

الف) ملاک احراز موقعیت‌های مختلف در مدینه فاضله

ب) ویژگی لازم برای رئیس مدینه فاضله

ج) ملاک سنجش سیاست حقیقی

- (۱) استعداد افراد - اعلا درجه سعادت بشری - تعالیم و الهامات روحانی و احکام وحیانی
(۲) نظر زعیم مدینه - اتصال با ملک وحی - تعالیم و الهامات روحانی و قوانین الهی
(۳) سلسله مراتب نظام مدینه - اتصال با عقل فعال - نظر اکثریت افراد جامعه
(۴) توزیع عادلانه امکانات - نبی یا ولی بودن شخص - نظر فیلسوفان و حکمای الهی

دانش‌آموزان گرامی؛ لطفاً در هنگام پاسخ‌گویی به سؤال‌های زیر، به شماره سؤال‌ها دقت کنید.

تماس تلفنی پشتیبان

۲۸۸- آیا پشتیبان شما از آزمون گذشته تاکنون با شما تماس تلفنی گرفته است؟

- ۱) خیر، ایشان تماس تلفنی نگرفتند.
- ۲) بله، ایشان تماس تلفنی گرفتند.
- ۳) بله، تماس تلفنی ایشان از لحاظ زمانی (در حد ۵ دقیقه) و از لحاظ محتوا در حد خوب و کافی بود.
- ۴) بله، تماس تلفنی ایشان از لحاظ زمانی (بیش از ۵ دقیقه) و از لحاظ محتوا در حد عالی بود.

تماس تلفنی چه زمانی؟

۲۸۹- پشتیبان چه زمانی با شما تماس گرفت؟

- ۱) در زمان مناسب طبق توافق قبلی (قبلاً در مورد روز و ساعت تماس توافق کرده بودیم)
- ۲) در زمان مناسب تماس گرفت (البته قبلاً در مورد روز و ساعت تماس توافق نکرده بودیم)
- ۳) در روز پنج‌شنبه (روز قبل از آزمون) تماس گرفت.
- ۴) در روز یا ساعت نامناسب تماس گرفت.

تماس تلفنی چند دقیقه؟

۲۹۰- پشتیبان شما چند دقیقه با شما تماس تلفنی داشت؟

- ۱) یک دقیقه تا سه دقیقه
- ۲) ۳ دقیقه تا ۵ دقیقه
- ۳) بین ۵ تا ۱۰ دقیقه
- ۴) بیش از ۱۰ دقیقه

تماس پشتیبان با اولیا

۲۹۱- آیا پشتیبان شما طی یک ماه گذشته تا کنون با اولیای شما تماس تلفنی داشته است؟

- ۱) بله، یک تماس تلفنی مستقل با ایشان داشته است.
- ۲) بله، هنگامی که با من گفت‌وگو کرد با والدینم نیز سخن گفت.
- ۳) نمی‌دانم، شاید تماس گرفته باشد.
- ۴) خیر، ایشان هنوز با اولیای من تماس نگرفته است.

بررسی دفتر برنامه‌ریزی

۲۹۲- آیا پشتیبان شما طی یک ماه گذشته تا کنون دفتر برنامه‌ریزی شما را بررسی کرده است؟

- ۱) پشتیبان من دفتر برنامه‌ریزی‌ام را با دقت بررسی کرد.
- ۲) پشتیبان من دفتر برنامه‌ریزی‌ام را بررسی کرد.
- ۳) پشتیبان من دفتر برنامه‌ریزی‌ام را بررسی نکرد.
- ۴) من دفتر برنامه‌ریزی ندارم.

کلاس رفع اشکال

۲۹۳- آیا در کلاس رفع اشکال پشتیبان شرکت می‌کنید؟

- ۱) بله، امروز در کلاس رفع اشکال پشتیبان خودم شرکت خواهم کرد.
- ۲) بله، در کلاس پشتیبان دیگر شرکت خواهم کرد (زیرا به آن درس نیاز بیش تری دارم)
- ۳) پشتیبان من کلاس رفع اشکال برگزار می‌کند اما من امروز شرکت نمی‌کنم.
- ۴) پشتیبان من کلاس رفع اشکال برگزار نمی‌کند.

شروع به موقع

۲۹۴- آیا آزمون در حوزه‌ی شما به موقع شروع می‌شود؟

- ۱) بله، هر دو مورد به موقع و دقیقاً سر وقت آغاز می‌شود.
- ۲) پاسخ‌گویی به نظرخواهی رأس ساعت آغاز نمی‌شود.
- ۳) پاسخ‌گویی به سؤال‌های علمی رأس ساعت آغاز نمی‌شود.
- ۴) در هر دو مورد بی‌نظمی وجود دارد.

متأخرین

۲۹۵- آیا دانش‌آموزان متأخر در محل جداگانه متوقف می‌شوند؟

- ۱) خیر، متأسفانه تا زمان شروع آزمون (و حتی گاهی اوقات پس از آن) داوطلبان متأخر در حال رفت و آمد در سالن آزمون هستند.
- ۲) این موضوع تا حدودی رعایت می‌شود اما نه به طور کامل
- ۳) بله، افراد متأخر ابتدا متوقف می‌شوند و بعداً وارد حوزه می‌شوند اما در هنگام ورود، سروصدا و همهمه ایجاد می‌شود.
- ۴) بله، افراد متأخر بعداً وارد حوزه می‌شوند ضمناً برای آنان محل جداگانه‌ای در نظر گرفته شده و بی‌نظمی و سروصدا ایجاد نمی‌شود.

مراقبان

۲۹۶- عملکرد و جدیت مراقبان آزمون امروز را چگونه ارزیابی می‌کنید؟

- ۱) خیلی خوب
- ۲) خوب
- ۳) متوسط
- ۴) ضعیف

پایان آزمون - ترک حوزه

۲۹۷- آیا در حوزه‌ی شما به داوطلبان قبل از پایان آزمون اجازه‌ی خروج زود هنگام داده می‌شود؟

- ۱) بله، قبل از پایان آزمون اجازه‌ی ترک حوزه داده می‌شود.
- ۲) گاهی اوقات
- ۳) به ندرت
- ۴) خیر، هیچ‌گاه

ارزیابی آزمون امروز

۲۹۸- به طور کلی کیفیت برگزاری آزمون امروز را چگونه ارزیابی می‌کنید؟

- ۱) خیلی خوب
- ۲) خوب
- ۳) متوسط
- ۴) ضعیف

پدید آورندگان آزمون طراحان به ترتیب حروف الفبا

نام طراحان	نام درس	عمومی
مهدی آسمی- محسن اصغری- حنیف افخمی ستوده- علیرضا جعفری- عبدالحمید رزاقی- مریم شمیرانی- سیدجمال طباطبایی نژاد- کاظم کاظمی- سعید گنج بخش زمانی- الهام محمدی- مرتضی منشاری- حسن وسکری	فارسی	
محبوبه ابتسام- ابوالفضل احدزاده- امین اسدیان پور- محمد رضایی بقا- سیدعباس شبستری- محمدرضا فرهنگیان- وحیده کاغذی- مرتضی محسنی کبیر- فیروز نژادنجف	دین و زندگی	
الهام آخوندی - شهاب اناری- میرحسین زاهدی- عبدالرشید شفیعی- علی شکوهی- روزبه شهلائی مقدم- رضا کیاسالار- جواد مؤمنی	زبان انگلیسی	

نام طراحان	نام درس	اختصاصی
برگزیده از سؤالات کتاب آبی ریاضی پایه دوازدهم	ریاضی و آمار (۳) - آزمون شاهد	
رضا جاننثار کهنه شهری، علیرضا جعفری، سیدجمال طباطبایی نژاد عارفه سادات طباطبایی نژاد، فرهاد علی نژاد، حمید محدثی، اعظم نوری نیا	علوم و فنون ادبی (۳)	
برگزیده از سؤالات کتاب آبی علوم و فنون ادبی پایه دوازدهم	علوم و فنون ادبی (۳) - آزمون شاهد	
محمدصادق محسنی، سید محمدعلی مرتضوی، رضا معصومی	عربی زبان قرآن (۳)	
برگزیده از سؤالات کتاب آبی عربی پایه دهم، یازدهم و دوازدهم	عربی زبان قرآن (۳) - آزمون شاهد	
سیدعلیرضا احمدی، علی محمد کریمی، آزاده میرزایی، بهروز یحیی	تاریخ (۳)	
محمدعلی خطیبی، فاطمه سخایی، محمدابراهیم مازنی، آزاده میرزایی، بهروز یحیی	جغرافیا (۳)	
آزیتا بیدقی، پارسا حبیبی، ارغوان عبدالملکی	جامعه شناسی	
موسی اکبری، فرهاد علی نژاد، حمید محدثی	فلسفه	
برگزیده از سؤالات کتاب آبی فلسفه پایه دوازدهم	فلسفه - آزمون شاهد	

گزینشگران و ویراستاران

نام درس	گزینشگر	مسئول درس	ویراستار
فارسی	الهام محمدی	الهام محمدی	محسن اصغری، مریم شمیرانی، مرتضی منشاری، طنین زاهدی کیا، کیمیا طهماسبی
دین و زندگی	امین اسدیان پور، سیداحسان هندی	محمد رضایی بقا	صالح احصایی، سکینه گلشنی، محمدابراهیم مازنی
معارف اقلیت	دیورا حاتانیان	دیورا حاتانیان	—
زبان انگلیسی	جواد مؤمنی	جواد مؤمنی	عبدالرشید شفیعی آناهیتا اصغری، فریبا توکلی
ریاضی و آمار (۳)	محمد بحیرایی	محمد بحیرایی	ایمان چینی فروشان، حمید زرین کفش، فاطمه فهیمیان
علوم و فنون ادبی (۳)	نسرین حق پرست، فرهاد علی نژاد، حمید محدثی	نسرین حق پرست، فرهاد علی نژاد، حمید محدثی	مرتضی منشاری، حسن وسکری
عربی زبان قرآن (۳)	سیدمحمدعلی مرتضوی	سیدمحمدعلی مرتضوی	درویشعلی ابراهیمی
تاریخ	میلاذ هوشیار	میلاذ هوشیار	سیدعلیرضا احمدی، محمدابراهیم مازنی
جغرافیا	محمدعلی خطیبی بایگی	محمدعلی خطیبی بایگی	محمدابراهیم مازنی
جامعه شناسی	ارغوان عبدالملکی	ارغوان عبدالملکی	آزیتا بیدقی، محمدابراهیم مازنی
فلسفه	موسی اکبری	موسی اکبری	فرهاد علی نژاد، حمید محدثی، طنین زاهدی کیا

گروه فنی و تولید

مدیر گروه	الهام محمدی، فاطمه منصور خاکی (عمومی)، سارا شریفی (اختصاصی)
مسئول دفترچه	فرهاد حسین پوری (عمومی)، زهرا دامیار (اختصاصی)
فیلتر دفترچه اختصاصی	محمد ابراهیم مازنی
گروه مستندسازی	مدیر: مریم صالحی، مسئول دفترچه: لایلا ایزدی (عمومی) زهره قموشی (اختصاصی)
حروف چین و صفحه آرا	لایلا عظیمی (اختصاصی) زهره فرجی (عمومی)
ناظر چاپ	حمید عباسی